

Perusopetuksen opetus- suunnitelma

Yhteiset osuudet
Suomenkieliset koulutuspalvelut
Voimassa 1.8.2022 alkaen

Sisällys

1	Perusopetuksen arvoperusta	8
1.1	Oikeudenmukaisuus ja toisten ihmisten kunnioittaminen	8
1.2	Hyvä opetus.....	8
1.3	Arvoperustan toteutumisen seuranta ja arviointi.....	9
2	Perusopetuksen oppimiskäsitys	9
2.1	Oppimiskäsityksen painotukset käytännössä	9
2.2	Oppimiskäsityksen toteutumisen seuranta ja arviointi	10
3	Paikallinen tuntijako	11
3.1	Paikallinen tuntijako Porvoossa	11
3.1.1	Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa	12
4	Kieliohjelma	12
5	Opetuksen mahdolliset painotukset	13
5.1	Kielikylpyopetus Albert Edelfeltin koulussa.....	13
5.1.1	Kielikylpyopetuksen oppilaaksioton periaatteet	14
5.1.2	Paikallinen tuntijako Porvoon kielikylpyopetuksessa	15
5.2	Musiikkipainotteisuus Keskuskoulussa ja Linnajoen koulussa	16
5.2.1	Paikallinen tuntijako Porvoon musiikkipainotteisessa opetuksessa	16
5.2.2	Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa	17
5.2.3	Vuosiluokat 3–6	17
5.2.4	Vuosiluokat 7–9	17
5.2.5	Musiikkipainotteiseen opetukseen hakeminen.....	18
5.3	Liikuntapainotteisuus Pääskytien koulussa.....	18
5.3.1	Paikallinen tuntijako Porvoon liikuntapainotteisessa opetuksessa	18
5.3.2	Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa	19
5.3.3	Liikunnan painotettu opetus.....	19
5.3.4	Liikuntaluokalle hakeminen.....	20
6	Perusopetuksen yhtenäisyys ja siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö	20
6.1	Siirtymävaiheet	20

6.1.1	Esiopetuksesta perusopetukseen: siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa	20
6.1.2	Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa 22	
6.1.3	Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa 22	
6.1.4	Perusopetuksen päättäminen ja seuraavaan koulutusvaiheeseen siirtyminen: käytännön toteutus Porvoossa	22
7	Opetussuunnitelmaa täydentävät suunnitelmat ja ohjelmat	23
8	Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma	24
8.1	Oppilaanohjaus peruskoulussa.....	24
8.1.1	Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma	24
9	Yhteistyö kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa	25
10	Opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen	25
11	Perusopetuksen tehtävä	26
12	Laaja-alainen osaaminen paikallisessa opetussuunnitelmassa	26
13	Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri	27
13.1	Toimintakulttuurin painopisteet	27
13.1.1	Toimiva vuorovaikutus ja kannustava ilmapiiri.....	27
13.1.2	Hyvinvointi ja turvallinen arki	28
13.1.3	Yhdessä tekeminen, suunnitteleminen, oppiminen ja kehittäminen	28
13.1.4	Liikkuminen koulupäivän aikana	28
14	Oppimisympäristöt	29
14.1	Hyvä työrauha sekä ystävällinen ja kiireetön ilmapiiri	29
14.2	Joustavat, opetukseen ja yhteistyöhön soveltuvat tilat ja välineet	29
14.3	Hyvä sisäilman laatu ja viihtyvyys.....	29
15	Työtavat	30
15.1	Vuorovaikutusta, oppimista, kasvua ja yhteistyötä edistävät työtavat	30
16	Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	30
16.1	Monialaiset oppimiskokonaisuudet	31
16.1.1	Yhteinen vuosittainen tema	31
	Toteutus	31
17	Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö	32
17.1	Oppilaiden osallisuus.....	32
17.2	Kodin ja koulun yhteistyö	33

17.3	Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa	34
17.3.1	Yhteistyö koulun sisällä	34
17.3.2	Koulujen välinen yhteistyö	34
17.3.3	Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa ...	34
17.3.4	Koulun yhteistyökumppaneita ja heidän tarjoamiaan palveluita	34
17.3.5	Yhteistyön toteuttaminen	35
18	Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten toimien käyttö..	35
19	Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus.....	35
20	Opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan	36
21	Yhdysluokkaopetus	36
21.1	Opetuksen järjestäminen	36
21.1.1	Tuntijako	37
22	Joustava perusopetus	38
22.1	Perustiedot	38
22.2	Oppilasvalinta	38
22.3	Opiskelu.....	38
22.4	Opiskelun päätyminen	39
23	Opetus erityisissä tilanteissa	39
23.1	Järjestelyt sairaalaopetuksen yhteydessä	39
24	Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta	40
24.1	Aamu- ja iltapäivätoiminta.....	40
24.2	Kerhotoiminta	41
24.3	Koulun kirjastotoiminta.....	41
24.4	Kouluruokailu.....	41
24.5	Välitunnit, päivänavaukset ja muut koulun yhteiset tapahtumat	41
24.6	Koulumatkat ja kuljetukset	42
25	Arviointikulttuurin paikalliset painotukset.....	42
25.1	Oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa	42
25.2	Rohkaiseva ja kannustava arviointi	42
25.3	Arvioinnin oikeudenmukaisuus	43
26	Opintojen aikaisen arvioinnin toteuttaminen.....	43
26.1	Arviointikeskustelu	44
26.2	Itsearviointi ja vertaisarviointi.....	44

26.3	Todistukset	44
26.4	Opinnoissa eteneminen	44
26.5	Nivelvaiheet	45
26.5.1	Toisen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi.....	45
26.5.2	Kuudennen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi	45
26.6	Käyttäytymisen arviointi	45
26.6.1	Vuosiluokat 1–3	45
26.6.2	Vuosiluokat 4–6	46
26.6.3	Vuosiluokat 7–9	46
27	Päätösarvioinnin toteuttaminen.....	46
27.1	Päätösarvioinnin kokonaisuus	46
27.2	Päätötodistukset	46
28	Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset linjaukset	47
28.1	Ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamallit Porvoossa 47	
28.1.1	Suunnitelmia ja toimintamalleja ennaltaehkäisevään työhön ja puuttumiseen 47	
28.2	Siirtymävaiheet	47
28.3	Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden suunnitelmallinen seulonta tuen järjestämiseksi.....	48
28.4	Lomakkeet oppimisen ja koulunkäynnin tukeen	48
28.5	Yhteistyö kuraattori- ja psykologipalveluiden kanssa	48
28.5.1	Kotien kanssa tehtävä yhteistyö	49
28.6	Yleinen tuki	49
28.6.1	Käytettävissä olevia tukimuotoja.....	49
28.6.2	Yhteistyö, vastuut ja työnjako	49
28.6.3	Yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa.....	50
28.7	Tehostettu tuki	50
28.7.1	Käytettävissä olevia tukimuotoja.....	50
28.7.2	Pedagoginen arvio.....	51
28.7.3	Toimintatavat	51
28.7.4	Oppimissuunnitelma	51
28.7.5	Yhteistyö, vastuut ja työnjako	52
28.7.6	Opiskelun erityiset painoalueet.....	52

28.8	Erityinen tuki	52
28.8.1	Käytettävissä olevia tukimuotoja.....	52
28.8.2	Pedagoginen selvitys ja erityisen tuen päätös	53
28.8.3	Toimintatavat	53
28.8.4	Henkilökohtainen oppimista koskeva suunnitelma ...	53
28.8.5	Yhteistyö, vastuut ja työnjako	54
28.8.6	Yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa.....	54
28.8.7	Opiskelun erityiset painoalueet.....	54
28.8.8	Oppimäärän yksilöllistäminen	55
28.8.9	Pidennetty oppivelvollisuus.....	55
28.9	Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot	55
28.10	Tulkitsemis- ja avustajapalvelut	56
29	Oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat	56
29.1	Oppilashuoltotyötä ohjaavat asiakirjat	57
29.2	Oppilashuoltoryhmät.....	57
29.3	Yhteisöllinen oppilashuolto	57
29.4	Oppilashuoltopalvelut	58
29.4.1	Yksilökohtainen oppilashuolto	59
29.5	Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma.....	60
29.5.1	Oppilashuollon seuranta ja arviointi.....	60
30	Kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset.....	61
31	Kaksikielisen opetuksen järjestäminen.....	61
31.1	Oppilaaksioton periaatteet	62
32	Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuva opetus.....	63
33	Valinnaisuus perusopetuksessa.....	64
33.1	Yhteiset periaatteet Porvoossa.....	64

Liiteluettelo

Opetussuunnitelmaa laadittaessa on hyödynnetty useita suunnitelmia ja asiakirjoja. Myös opetus-suunnitelman tukimateriaaliksi on laadittu monenlaista aineistoa. Liitteenä oleva aineisto löytyy osin Porvoon kaupungin verkkosivuilta ja osin henkilöstön sisäisistä kanavista. Liiteluettelo ja liitteiden sisältö tarkistetaan lukuvuosittain.

Arvioinnin käsikirja

Esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksia koskevat periaatteet

Esiopetuksen opetussuunnitelma

Järjestyssäännöt Porvoon kaupungin peruskouluissa

Huolta herättäviin poissaoloihin liittyvä toimintasuunnitelma

Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma

Kielikylpyopetuksen opetuskokonaisuudet vuosiluokittain

Kielikylpyopetuksen sisällöt ja tavoitteet kielikylpykielessä ja äidinkielessä ja kirjallisuudessa luokilla 1–9

Kielikylpysuunnitelma 2018–2022

Kielten opiskelu ja Porvoon koulutuspalveluiden kieliohjelma

Kiusaamiseen puuttuminen

Koulujen kerhotoiminnan periaatteet

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Monialainen asiantuntijaryhmä ja opiskeluhoitokertomus

Monikulttuurisuustaitojen kehittämissuunnitelma

Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma

Oppimisen ja hyvinvoinnin kokouskäytänteet

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma Porvoossa

Pohja opiskeluhoitokertomukseen

Porvoon digipolku

Porvoon suomenkielisten koulutuspalveluiden kieliohjelma

Porvoon kulttuurikasvatussuunnitelma

Ruokailun ja ravitsemuksen linjaukset

Tuen tarpeiden seulonnan vuosikello

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

Varhaiskasvatussuunnitelma

Opetuksen järjestäminen

Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

1 Perusopetuksen arvoperusta

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kaksi paikallista perusopetuksen arvoperustan painotusta:

- oikeudenmukaisuus ja toisten ihmisten kunnioittaminen
- hyvä opetus

1.1 Oikeudenmukaisuus ja toisten ihmisten kunnioittaminen

- Ohjataan arvostavaan ja kunnioittavaan vuorovaikutukseen arjen keskellä.
- Käydään avointa keskustelua.
- Opitaan ottamaan vastuuta omista ja yhteisistä asioista.
- Kodit otetaan entistä vahvemmin mukaan yhteiseen kasvatustehtävään.
- Oppilaskunnan roolia korostetaan koulu yhteisöissä.
- Luodaan erilaisia yhteistyömuotoja ja -verkostoja.
- Koulujen toimintaan kuuluvat esim. erilaiset teemapäivät (kansainvälisyyspäivät, Pakolaisen polku jne.), kummi- ja tukioppilastoiminta, vertaissovittelutoiminta sekä erilaiset ohjelmat ja projektit (esim. KiVa-koulu, Hyvää mieltä yhdessä ja Kaikille kaveri).

1.2 Hyvä opetus

- Keskeistä on oppilaiden kiireetön kohtaaminen, vuorovaikutus ja läsnäolo.
- Henkilökunnalla tulee olla aikaa kuunnella ja ottaa vastaan oppilaiden antamaa palautetta.
- Rakennetaan ja kehitetään koulu yhteisön toimintakulttuuria, oppimisympäristöjä ja työtapoja sekä oppimisen arviointia yhteistyössä.
- Tavoitteena on avoin, yhteisöllinen, vuorovaikutuksellinen ja kaikkien osallistumisen mahdollistava koulun arki.

[Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet](#)

[Oppimisympäristöt](#)

[Työtavat](#)

[Arvioinnin tehtävät ja oppimista tukeva arviointikulttuuri](#)

[Arvioinnin luonne ja yleiset periaatteet](#)

1.3 Arvoperustan toteutumisen seuranta ja arviointi

Arvoperustan toteutumista seurataan ja arvioidaan koulutuspalveluiden laatusuunnitelmaan kirjattun laatuyön lukuvuosisuunnitelman mukaisesti.

- oppimistuloksien arviointi
- Koulun hyvinvointiprofiili
- huoltajakysely
- koulujen lukuvuosikertomukset
- koulutuspalveluiden ja koulujen itsearviointi
- koulutuspalveluiden tiimien lukuvuosikertomukset.

Kukin koulu käy vähintään kerran lukuvuodessa kouluyhteisön yhteisen arvokeskustelun, jonka pohjalta kehitetään koulun toimintaa.

2 Perusopetuksen oppimiskäsitys

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kolme paikallista perusopetuksen oppimiskäsityksen painotusta:

- luovuus ja oppimisen ilo
- myönteisten kokemusten ja tunteiden syntyminen
- oman oppimisen tavan tunnistaminen ja oppimisstrategioiden kehittäminen

Painotusten suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan lapsen edun ensisijaisuus.

2.1 Oppimiskäsityksen painotukset käytännössä

- Kehitetään laaja-alaista osaamista.
- Kouluyhteisön jäsenille syntyy osallisuuden kokemuksia.

- Rakennetaan ja kehitetään koulu yhteisön toimintakulttuuria, oppimisympäristöjä ja työtapoja sekä oppimisen arviointia.
- Tavoitteena on avoin, yhteisöllinen, vuorovaikutuksellinen ja kaikkien osallistumisen mahdollistava koulun arki.

[Laaja-alainen osaaminen](#)

[Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet](#)

[Oppimisympäristöt](#)

[Työtavat](#)

[Opetuksen eheyttäminen](#)

[Arviointikulttuuri](#)

2.2 Oppimiskäsityksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Henkilökunnan kehityskeskustelut
- Huoltajan ja oppilaan kanssa käytävät arviointikeskustelut
- Koulujen lukuvuosikertomukset
- Henkilökunnan täydennyskoulutuksen järjestäminen siten, että se tukee oppimiskäsityksen toteutumista kaikessa koulun toiminnassa.
- Kukin koulu käy vähintään kerran lukuvuodessa koulu yhteisön yhteisen keskustelun oppimiskäsityksen toteutumiseen liittyen, jonka perusteella koulun toimintaa kehitetään.

3 Paikallinen tuntijako

[Valtioneuvoston asetus](#) perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta.

3.1 Paikallinen tuntijako Porvoossa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3	43
A1-kieli (englanti)	1	1	2	2	2	2	2	2	3	17
B1-kieli (ruotsi)						2	2	2	2	8
Matematiikka	3	3	4	4	4	4	3,5	3,5	4	33
Ympäristöoppi	2	2	3	2	3	2				14
Biologia ja maantieto							2	2	3	7
Fysiikka ja kemia							2	3	2	7
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto tai elämäkatsomustieto	1	1	1	1	1	2	1	1	1	10
Historia ja yhteiskuntaoppi				1	2	2	2	2	3	12
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Kuvataide	1	1	1	2	1	1	2			9
Käsityö	2	2	2	1	1	1	2			11
Lisätunnit käsityöhön taito- ja taideaineiden valinnaisista				1	1	1	1			4
Liikunta	2	2	3	2	2	2	2	2	3	20
Lisätunnit liikuntaan taito- ja taideaineiden valinnaisista				1	1	1				3
Kotitalous							3			3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset								2	2	4
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1	2
Valinnaiset aineet				1	1	1		4	2	9
Vähimmäistuntimäärä yhteensä	20	20	22	24	25	26	30	30	30	227

3.1.1 Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Vapaaehtoinen A2-kieli				2	2	2	2	2	2	12
Valinnainen A2-kieli										
Valinnainen B2-kieli								2	2	4

Paikalliset lisähuomiot

Opetuksen järjestäjä päättää taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista alapuolella esitetyllä tavalla.

Vuosiluokilla 1–6 taito- ja taideaineiden valinnaistunteja on kuusi viikossa. Nämä tunnit käytetään käsityön ja liikunnan opetukseen siten, että käsityötä opetetaan vuosiluokilla 4–6 yhteensä kaksi tuntia ja liikuntaa yhteensä kolme tuntia.

Vuosiluokilla 7–9 taito- ja taideaineiden valinnaisia tunteja on yhteensä viisi tuntia. Näistä yksi tunti kohdistetaan 7. luokan käsityön opetukseen. Tällöin 7. luokalla opetetaan käsityötä yhteensä kolme tuntia. Kieliohjelman yhteydessä päätetään, mitä kieliä tarjotaan A1-kielinä, B1-kielinä, vapaaehtoisena tai valinnaisena A2-kielenä tai valinnaisena B2-kielenä.

Historian ja yhteiskuntaopin oppitunnit alakoulussa 4–6 vuosiluokalla: yksi tunti yhteiskuntaoppia, 5. vuosiluokalla yksi tunti yhteiskuntaoppia ja yksi tunti historiaa, 6. vuosiluokalla kaksi tuntia historiaa.

A1-kieli (englanti) tuntimäärä muuttuu lukuvuonna 2023–2024, jolloin 5. vuosiluokalla on A1-kieltä (englantia) kolme vuosiviikkotuntia.

4 Kieliohjelma

Porvoon kaupungin perusopetuksen kouluissa on käytössä kieliohjelma, jossa kaikille yhteinen ensimmäisellä luokalla alkava A1-kieli on englanti ja kuudennelta luokalta alkava B1-kieli on ruotsi.

Oppilaalla on lisäksi mahdollisuus valita A2-kielinä vuosiluokalta neljä alkaen ranskaa, ruotsia, saksaa tai venäjää. Jokaisen koulun on tarjottava mahdollisuutta valita vähintään yhtä A2-kieltä. Peipon koulu, Albert Edelfeltin koulu ja Keskuskoulu ovat yhteistyöaluekouluja, joissa on tarjolla useampia A2-kieliä. A2-kielen ryhmä perustetaan, mikäli ryhmäkoko on neljännellä luokalla vähintään kahdeksan oppilasta ja yhteistyöaluekoulussa vähintään 12 oppilasta. Oppilas voi hakeutua toissijaiseen kouluun kielen opiskelun vuoksi, mikäli siellä on tilaa. Tällöin kaupunki ei kuitenkaan osallistu oppilaan kuljetuskustannuksiin.

Vuosiluokalta kahdeksan alkaen oppilaalla on mahdollisuus valita valinnaisaineiden yhteydessä B2-kielinä ranskaa, saksaa, venäjää tai rehtorin päätöksellä jotain muuta valinnaista kieltä. Kahdeksannen luokan valinnaisaineiden ryhmäkoosta päättää rehtori koulun resurssien puitteissa.

Porvoossa järjestetään myös ruotsinkielistä kielikylpyopetusta, johon osallistuvan oppilaan A1-kieli on ruotsi.

Liitteet

Kielten opiskelu ja Porvoon kaupungin kieliohjelma

5 Opetuksen mahdolliset painotukset

Porvoon suomenkielisten koulutuspalveluiden kouluissa tarjotaan seuraavia painotuksia:

- Kielikylpyopetus Albert Edelfeltin koulussa
- Musiikkipainotteisuus Keskuskoulussa ja Linnajoen koulussa
- Liikuntapainotteisuus Pääskytien koulussa

5.1 Kielikylpyopetus Albert Edelfeltin koulussa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Kaksikielisen opetuksen järjestäminen](#)

Ruotsinkielisen kielikyllyn tavoitteena Porvoossa on, että oppilaat saavuttavat toiminnallisen kirjallisen ja suullisen kielitaidon kielikylpykielessä samanaikaisesti, kun heidän ensikielensä kehittyy.

Porvoossa annetaan varhaista täydellistä kielikylpyopetusta. Kielikylpypolku alkaa ensikieleltään suomenkielisillä lapsilla varhaiskasvatuksessa 4-5-vuotiaana. Esiopetuksen jälkeen kielikylpyopetus jatkuu koulussa. Opetuksessa noudatetaan kielikyllyn tuntijakoa. Opetus koulussa on ensin lähes kokonaan ruotsinkielistä. Äidinkielellä opetettavien aineiden osuus kasvaa asteittain. Lukemaan ja kirjoittamaan oppiminen tapahtuu ruotsin kielellä. Kielikylpyopetuksessa pyritään varmistamaan, että oppilaat saavat peruskoulun aikana opetusta sekä suomeksi että ruotsiksi kaikissa oppiaineissa.

Kielikylvyssä tutustutaan myös toisen kielen mukanaan tuomaan kulttuuriin samalla kuin tietoisuus omasta kulttuurista kasvaa. Kielikylpykieli ei ole pelkkä tavoite vaan oppimisen väline. Siksi on tärkeää, että kieltä opetetaan samalla kun opiskellaan jonkin muun oppiaineen sisältöjä. Kielikylpyhenkilöstöllä on yksikielinen rooli opetusryhmässä. Lapsia ja nuoria kannustetaan kielikylpykielen käyttöön alusta lähtien ja heidän odotetaan käyttävän sitä kommunikoidessaan kielikylpyhenkilöstön ja muiden kielikylvyssä olevien lasten ja nuorten kanssa.

Kielikylpyopetuksessa Porvoossa käytetään vaihtelevia oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä, jotka antavat lapsille ja nuorille mahdollisuuden kuulla ja tuottaa itse kielikylpykieltä aktiivisesti, luontevasti ja monipuolisesti. Yksi osa opetusta on suomenruotsalaiseen kulttuuriin tutustuminen ja sen kokeminen.

Kodin ja varhaiskasvatuksen/koulun välinen yhteistyö korostuu kielikylpyopetuksessa, koska opetusta annetaan muulla kuin ensikielellä. Yksi tärkeä yhteistyön muoto on jatkuva ja suunnitelmallinen tiedottaminen koko kielikylpypolun ajan. Kielikylpyhenkilöstö, Albert Edelfeltin koulu ja Näsin päiväkotitoimiva yhteistyössä kielikyllyn vanhempainyhdistyksen kanssa. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää, kehittää ja tukea kielikylpyä. Yhdistys pyrkii tavoittamaan kaikki kielikylvyssä mukana olevat perheet. Kielikylpytoiminnassa huoltajien sitoutumisella lapsensa koulunkäynnin tukemiseen on erityisen suuri merkitys.

Varhaiskasvatus ja koulu tekevät tiivistä yhteistyötä, mm. osallistuminen eri juhliin, koulukummitoiminta, säännölliset vierailut ja vanhempainillat. Esiopetuksen henkilöstö arvioi keväällä kouluun ilmoittautuneen lapsen ruotsin kielen taidon tason, ymmärtääkö lapsi esikoulun henkilöstön ohjeet ja tuottaako hän itse kieltä. Tämä käsitellään tiedonsiirtopalaverissa koulussa.

Monikielisyys näkyy koulun toimintakulttuurissa mm. valinnaiskursseilla, juhlissa, kielikylvyn tapahtumissa ja koulun sisäisessä tiedottamisessa.

5.1.1 Kielikylpyopetuksen oppilaaksioton periaatteet

Kielikylpyyn valitaan lapsia, joiden ensikieli on muu kuin ruotsi.

Ensimmäiselle luokalle otetaan enintään 24 oppilasta seuraavin periaattein:

- Lapsi on osallistunut kielikylpyyn jo esiopetuksessa.
- Lapsi on ollut vastaavassa ruotsinkielisessä esiopetuksessa.

Jos ensimmäiselle luokalle ilmoittautuu enemmän kuin 24 lasta, käytetään edellisten kriteerien lisäksi seuraavia kriteereitä:

- koulumatkan pituus
- arvonta

Muilla luokilla noudatetaan Porvoon kaupungin oppilaaksioton yleisiä periaatteita. Kielikylvyn oppilaaksi otosta päättää koulutusjohtaja. Lapsen diagnosoitu kielellinen vaikeus voi olla este kielikylpyopetukseen osallistumiseen. Tarvittaessa tehdään kouluvalmiustestit ennen 1. luokan oppilaaksiottopäätöstä.

5.1.2 Paikallinen tuntijako Porvoon kielikylpyopetuksessa

	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	
	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus		1		3		3		3		3		3		3		4		3	26
Ruotsin kieli (A1)	6		4		2		2		2		3		2		2		3		26
Englanti (A1)	1		1		2		2		2		2		2		2		2		
B1-kieli (tunnit käytetään A1-ruotsiin)																			
Matematiikka	3		3		4		4		4		4		3,5		3,5		4		33
Ympäristöoppi	2		2		3		2		3		2								14
Biologia ja maantieto													2		2		3		7
Fysiikka ja kemia													2		3		2		7
Terveystieto													1		1		1		3
Uskonto tai elämäntietä		1	1		1		1		1	2		1		1		1			10
Historia ja yhteiskuntaoppi							1	2		2		2		2		3			12
Musiikki	1		1		1		1		1		1	1		1					8
Kuvataide	1		1		1		2		1		1		2						9
Käsityö	2		2		2		2		2		2		3						15
Liikunta	2		2		3		3		3		3		2	2		3			23
Kotitalous													3						3
Taito- ja taideaineiden valinnaiset															2		2		4
Oppilaanohjaus													0,5		0,5		1		2
Valinnaiset aineet							1		1		1				2	2	2		9
Tuntimäärä	18	2	17	3	16	6	16	8	17	8	13	13	12	18	11	19	13	17	227

Liitteet

Kielikylpyopetuksen opetuskokonaisuudet vuosiluokittain

Kielikylpyopetuksen sisällöt ja tavoitteet kielikylpykielessä ja äidinkielessä ja kirjallisuudessa luokilla 1-9

5.2 Musiikkipainotteisuus Keskuskoulussa ja Linnajoen koulussa

Porvoon kaupungissa järjestetään musiikkipainotteista opetusta vuosiluokilla 3-9. Musiikkipainotteisessa opetuksessa noudatetaan laajennettua musiikin opetussuunnitelmaa, joka syventää ja laajentaa kuntakohtaista perusopetuksen musiikin oppimäärää. Muilta osin musiikkipainotteisessa opetuksessa noudatetaan kuntakohtaista opetussuunnitelmaa. Musiikkipainotteisen opetuksen erityisopetus annetaan kunnan yleisen opetussuunnitelman ohjeistuksen mukaisesti. Musiikkipainotteisen opetuksen oppilaat noudattavat erillistä tuntijakoa. Musiikkipainotteisessa opetuksessa korostuu kodin ja koulun välinen yhteistyö, sillä musiikkipainotteinen opetus on oppilaan ja huoltajien tietoinen valinta. Musiikkipainotteiseen opetukseen haetaan toisen ja kuudennen luokan keväällä.

5.2.1 Paikallinen tuntijako Porvoon musiikkipainotteisessa opetuksessa

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3	43
A1-kieli	1	1	2	2	2	2	2	2	3	16
B1-kieli						2	2	2	2	8
Matematiikka	3	3	4	4	4	4	3,5	3,5	4	33
Ympäristöoppi	2	2	3	2	3	2				14
Biologia ja maantieto							2	2	3	7
Fysiikka ja kemia							2	3	2	7
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto tai elämänkatsomustieto	1	1	1	1	1	2	1	1	1	10
Historia ja yhteiskuntaoppi				1	2	2	2	2	3	12
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Kuvataide	1	1	1	2	1	1	2			9
Käsityö	2	2	2	1	1	1	2			11
Liikunta	2	2	3	2	2	2	2	2	3	20
Kotitalous							3			3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset				2	2	2	1	2	2	11
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1	2
Valinnaiset aineet				1	1	1		4	2	9
Painotettu opetus			3	2	2	2	2	2	2	15
Vähimmäistuntimäärä yhteensä	20	20	25	26	27	28	32	32	32	242

5.2.2 Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Vapaaehtoinen A2-kieli				2	2	2	2	2	2	12
Valinnainen B2-kieli								2	2	4

Paikalliset lisähuomiot

Opetuksen järjestäjä päättää taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista alapuolella esitetyllä tavalla.

Vuosiluokilla 1–6 taito- ja taideaineiden valinnaistunteja on kuusi viikossa. Nämä tunnit käytetään käsityön ja liikunnan opetukseen siten, että käsityötä opetetaan vuosiluokilla 4–6 yhteensä kaksi tuntia ja liikuntaa yhteensä kolme tuntia.

Vuosiluokilla 7–9 taito- ja taideaineiden valinnaisia tunteja on yhteensä viisi tuntia. Näistä yksi tunti kohdistetaan 7. luokan käsityön opetukseen. Tällöin 7. luokalla opetetaan käsityötä yhteensä kolme tuntia. Kieliohjelman yhteydessä päätetään, mitä kieliä tarjotaan A1-kielinä, B1-kielinä, vapaaehtoisena tai valinnaisena A2-kielenä tai valinnaisena B2-kielenä.

Historian ja yhteiskuntaopin oppitunnit alakoulussa 4–6 vuosiluokalla: yksi tunti yhteiskuntaoppia, 5. vuosiluokalla yksi tunti yhteiskuntaoppia ja yksi tunti historiaa, 6. vuosiluokalla kaksi tuntia historiaa.

A1-kieli (englanti) tuntimäärä muuttuu lukuvuonna 2023–2024, jolloin 5. vuosiluokalla on A1-kieltä (englantia) kolme vuosiviikkotuntia.

5.2.3 Vuosiluokat 3–6

Porvoon kaupungin musiikkipainotteinen opetus toimii vuosiluokilla 3–6 Keskuskoulussa. Musiikkipainotteisessa opetuksessa on musiikkia neljä viikkotuntia, eli kolme viikkotuntia enemmän opetusta kuin perusopetusryhmässä. Näin oppilaalla on mahdollisuus syventää musiikillista osaamistaan ja tietämystään. Tarvittavat tunnit saadaan taito- ja taideainepalkista ja lisäresursseista. Musiikkipainotteiseen opetukseen kuuluu koulun juhlien lisäksi osallistuminen kouluajan ulkopuolella järjestettäviin konsertteihin ja muihin esiintymisiin. Esiintymisten myötä oppilas tutustuu esityksen valmistamisprosessiin ja saa elämyksiä yhdessä musisoinnista. Näin oppilas oppii arvostamaan sekä omia että toisten esityksiä. Kolmannella luokalla yksi musiikintunti käytetään kuorosolfaan (säveltäpailu). Musiikin teoriassa ja säveltäpailussa käydään viimeistään neljännen luokan loppuun mennessä läpi musiikkioppilaitosten käyttämä MUPE 1 -opintokokonaisuus. Teoria-asioita opiskellaan 5. ja 6. luokilla laulun ja soiton yhteydessä.

5.2.4 Vuosiluokat 7–9

Porvoon kaupungin musiikkipainotteinen opetus toimii vuosiluokilla 7–9 Linnajoen koulussa. Musiikkipainotteisessa opetuksessa musiikkia opiskellaan neljä tuntia viikossa kunakin vuonna. Musiikkipainotteisen opetuksen tavoitteet ja sisällöt ovat pääpiirteittäin samat kuin yleisessä musiikin opetuksessa. Opetuksen painopisteenä on yhteissoittotaitojen kehittäminen sekä laulu- ja soitto-ohjelmistojen rakentaminen niin yksin kuin erilaisissa kokoonpanoissa. Musiikkipainotteisessa opetuksessa pyritään edistämään luovaa ja kokeilevaa asennetta musiikkiin. Opetuksessa keskitytään terveen äänenkäytön ylläpitämiseen ja musiikillisen ilmaisun kehittämiseen mm. soittaen erilaisilla instrumenteilla. Lisäksi tutustutaan erilaisiin musiikin tyylilajeihin, aikakausiin ja ajankohtaisiin aiheisiin. Musiikkipainotteiseen opetukseen kuuluu koulun juhlien lisäksi osallistuminen kouluajan ulkopuolella järjestettäviin konsertteihin ja muihin esiintymisiin.

5.2.5 Musiikkipainotteiseen opetukseen hakeminen

- Musiikkipainotteiseen opetukseen haetaan toisen vuosiluokan keväällä. Musiikkipainotteiseen opetukseen hakeminen ja pääseminen eivät edellytä koulun ulkopuolista musiikin opiskelua.
- Musiikkipainotteiseen opetukseen hakemisesta tiedotetaan tarkemmat hakuajat lukuvuosittain tammikuussa.
- Musiikkipainotteisen opetuksen testi pidetään 2.-luokkalaisille Keskuskoululla. Testissä lauletaan ”Tuiki, tuiki tähtönen” sekä vapaavalintainen kappale. Lisäksi testissä on rytmi- ja melodiatoistoja.

5.3 Liikuntapainotteisuus Pääskytien koulussa

Porvoon kaupungissa järjestetään liikuntapainotteista opetusta vuosiluokilla 7–9 Pääskytien koulussa. Liikuntapainotteisella luokalla noudatetaan laajennettua liikunnan opetussuunnitelmaa, joka syventää ja laajentaa kuntakohtaista perusopetuksen liikunnan oppimäärää. Luokan oppilaat noudattavat erillistä tuntijakoa.

5.3.1 Paikallinen tuntijako Porvoon liikuntapainotteisessa opetuksessa

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3	43
A1-kieli	1	1	2	2	2	2	2	2	3	16
B1-kieli						2	2	2	2	8
Matematiikka	3	3	4	4	4	4	3,5	3,5	4	33
Ympäristöoppi	2	2	3	2	3	2				14
Biologia ja maantieto							2	2	3	7
Fysiikka ja kemia							2	3	2	7
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto tai elämäkatsomustieto	1	1	1	1	1	2	1	1	1	10
Historia ja yhteiskuntaoppi				1	2	2	2	2	3	12
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Kuvataide	1	1	1	2	1	1	2			9
Käsityö	2	2	2	1	1	1	2			11
Liikunta	2	2	3	2	2	2	2	2	3	20
Kotitalous							3			3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset				2	2	2	1	2	2	11
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1	2
Valinnaiset aineet				1	1	1		4	2	9
Painotettu opetus			3	2	2	2	2	2	2	15

Vähimmäistuntimäärä yhteensä	20	20	25	26	27	28	32	32	32	242
------------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

5.3.2 Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Vapaaehtoinen A2-kieli				2	2	2	2	2	2	12
Valinnainen B2-kieli								2	2	4

Paikalliset lisähuomiot

Opetuksen järjestäjä päättää taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista alapuolella esitetyllä tavalla.

Vuosiluokilla 1–6 taito- ja taideaineiden valinnaistunteja on kuusi viikossa. Nämä tunnit käytetään käsityön ja liikunnan opetukseen siten, että käsityötä opetetaan vuosiluokilla 4–6 yhteensä kaksi tuntia ja liikuntaa yhteensä kolme tuntia.

Vuosiluokilla 7–9 taito- ja taideaineiden valinnaisia tunteja on yhteensä viisi tuntia. Näistä yksi tunti kohdistetaan 7. luokan käsityön opetukseen. Tällöin 7. luokalla opetetaan käsityötä yhteensä kolme tuntia. Kieliohjelman yhteydessä päätetään, mitä kieliä tarjotaan A1-kielinä, B1-kielinä, vapaaehtoisena tai valinnaisena A2-kielenä tai valinnaisena B2-kielenä.

Historian ja yhteiskuntaopin oppitunnit alakoulussa 4–6 vuosiluokalla: yksi tunti yhteiskuntaoppia, 5. vuosiluokalla yksi tunti yhteiskuntaoppia ja yksi tunti historiaa, 6. vuosiluokalla kaksi tuntia historiaa.

A1-kieli (englanti) tuntimäärä muuttuu lukuvuonna 2023–2024, jolloin 5. vuosiluokalla on A1-kieltä (englantia) kolme vuosiviikkotuntia.

5.3.3 Liikunnan painotettu opetus

Liikunnan opetus koostuu perusliikunnasta, liikuntaluokan liikunnasta, pakollisesta valinnaisesta ja vapaaehtoisesta liikunnan valinnaisesta.

Perusliikunta

- Opiskellaan liikuntaa yleisen opetussuunnitelman mukaan.

Liikuntaluokan liikunta

- Tavoitteena on monipuolista perusliikunnallisuutta kasvattava liikunta.
- Liikuntatunneilla panostetaan koordinaatioon, kehonhallinnan, peruskestävyyden, motoriikan ja rytmiiän kehittämiseen.
- Yleisen liikunnallisuuden kehittämisen tarkoituksena on parantaa yksilön liikunnallisuutta lajista riippumatta.
- Opetuksessa noudatetaan olympiakomitean liikuntaluokille suunnattua kasva urheilijaksi-yleisvalmennuksen oppiainesisältöjä.

Pakollinen valinnainen

- Oppilasta ohjataan valitsemaan liikunta mahdollisuuksien mukaan.
- Liikuntapainotteisen luokan pakollisen valinnaisen on tarkoitus tukea yksilön omaa lajia.
- Opetusta toteutetaan joustavissa ryhmissä oppilaiden suuntautumisen ja kiinnostuksen mukaan.
- Lajikohtaisessa harjoittelussa voidaan olla yhteistyössä oppilaan urheiluseuran kanssa tavoitteiden ja yksilökehityksen optimoimiseksi.
- Opetuksessa huomioidaan olympiakomitean liikuntaluokille suunnattua kasva urheilijaksi -yleisvalmennuksen oppiainesisältöjä

Vapaaehtoinen liikunnan valinnainen

- Kahdeksannella luokalla on mahdollisuus kasvattaa koululiikunnan määrää kymmeen tuntiin.
- Yhdeksännellä luokalla on mahdollisuus kasvattaa koululiikunnan määrää yhdeksään tuntiin, valitsemalla kaikille tarjottavia liikunnan valinnaisia.

5.3.4 Liikuntaluokalle hakeminen

- Liikuntapainotteiselle luokalle haetaan 6. luokalla hakulomakkeella.
- Kaikki hakemuksen määräaikaan palauttaneet kutsutaan soveltuvuuskokeeseen.
- Valintakokeet pohjautuvat olympiakomitean suosituksiin.

6 Perusopetuksen yhtenäisyys ja siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

6.1 Siirtymävaiheet

Siirtymävaiheet ovat keskeisiä vaiheita oppilaan perusopetuksen yhtenäisyyden kannalta. Siirtymävaiheita ovat siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen, vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymä ja vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymä, jolloin oppilas siirtyy alakoulusta yläkouluun.

6.1.1 Esiopetuksesta perusopetukseen: siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyöllä tavoitellaan yhteisen toimintakulttuurin kehittämistä ja nivelvaiheen madaltamista. Näin vahvistetaan lapsen oppimispolun jatkumoa sekä kasvun ja kehityksen

tukemista. Esiopetusyksikkö ja lähikoulu tekevät yhteistyötä lukuvuoden aikana. Esiopetus ja lähikoulu laativat vuosittain lasten toiminnasta yhteistyösuunnitelman, joka liitetään esiopetuksen toimintasuunnitelmaan. Rehtori ja päiväkodinjohtajat vastaavat henkilöstönsä kanssa yhteistyön suunnittelusta ja sen toteutumisesta. Kouluympäristö tulee lapsille tutuksi esiopetusvuoden aikana, jolloin siirtyminen kouluun on helpompaa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistä toimintaa järjestetään vähintään kolme kertaa lukuvuoden aikana mm. Porvoon esi- ja perusopetuksen oppimiskokonaisuuksiin liittyvän teeman toteuttamisessa. Keväällä lapsella on mahdollisuus tutustua omaan tulevaan kouluun vähintään kerran. Tutustumiskäyntien järjestelyistä sovitaan esiopetuspaikan ja huoltajien kanssa. Lisäksi keväällä järjestetään tilaisuus uusien koulutulokkaiden huoltajille.

Opetuksen ja toiminnan järjestämisen kannalta on tärkeää, että lapsen kanssa työskentelevillä on olennainen tieto lapsesta. Lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen järjestetään palaveri ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma liitteineen siirretään esiopetukseen huoltajien luvalla.

Huhti-toukokuussa järjestetään esiopetuksen ja tulevan koulun yhteiset tiedonsiirtopalaverit koulunsa aloittavista lapsista. Näitä tapaamisia voi olla kaksi. Erillisen palaverin tukea tarvitsevista oppilaista sopii kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhteistyössä lähikoulun kanssa. Tämä aikataulu tiedotetaan esiopetuksen henkilöstölle helmikuun aikana. Palaveriin osallistuvat esiopetuksen opettaja, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, tuleva luokanopettaja, erityisopettaja ja rehtori sekä tarvittaessa koulun oppilashuoltohenkilöstöä. Tarvittaessa yksittäisen lapsen asioissa mukaan kutsutaan huoltajan luvalla tuleva iltapäivätoiminnan vastuuohjaaja. Muiden koulunsa aloittavien lasten tiedonsiirtotapaamisista sopivat esiopetuksen henkilöstö ja lähikoulu yhdessä. Jos oppilasmäärä on pieni, käydään kaikki tulevat oppilaat samalla läpi.

Tiedonsiirtopalaveriin otetaan mukaan huoltajien luvalla lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman tiedonsiirto-osio ja oppimissuunnitelman liitteenä oleva tiedonsiirtolomake sekä yhteenveto LukiMat arviosta ja Sanat paloiksi -kartoituksista kaikista lapsista. Lisäksi vieraskielisten lasten kohdalla siirretään KieliPedan osion 3 lapsen kielitaidon tasoa vastaava lomake. Tehostettua tukea saaneen lapsen oppimissuunnitelma siirretään kokonaisuudessaan tulevaan kouluun. Erityistä tukea saaneen lapsen HOJKS:n siirtää varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Myös lapsella tulisi olla mahdollisuus kertoa itsestään siirtymävaiheissa.

Yhteistyössä huoltajien kanssa sovitaan tuen tarpeessa olevan lapsen tulevasta koulusta ja opetuksen järjestämisen resursoinnista. Pienluokille haku tapahtuu maaliskuun loppuun mennessä. Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee pedagogisen selvityksen ja lähettää sen varhaiskerityskasvatuksen ohjaavalle erityisopettajalle allekirjoitettavaksi. Koulutusjohtaja tekee päätöksen pienluokkapaikasta.

Tarkemmin tuen tarpeessa olevan lapsen siirtymävaiheesta voi lukea esiopetuksen opetussuunnitelmasta.

Liitteet

Esiopetuksen opetussuunnitelma

6.1.2 Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa

- Luokanopettaja varmistaa, että oppilaan koulunkäynnin kannalta välttämätön tieto siirtyy seuraavalle opettajalle.
- Oppilaalle ja huoltajalle järjestetään kevään aikana tilaisuus, jossa käydään läpi siirtymävaiheeseen liittyvät asiat.
- Oppilas tutustuu koulupäivän aikana uuteen luokkaansa, opettajaansa sekä luokkatovereihinsa.

6.1.3 Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa

Siirtymävaihe kuvataan tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa ja se sisältää ainakin seuraavat asiat:

- aikataulusta sopiminen
- tiedon siirtämisen käytännöt
- pedagogisten asiakirjojen siirtäminen
- tutustuminen uuteen kouluun
- oppilaanohjaajan vierailu alakoululla
- mahdolliset oppilashuoltohenkilöstön vierailut alakoululla
- vanhempainillat sekä muu tiedottaminen
- luokkajaot

Lisäksi huolehditaan myös seuraavista asioista:

- Tarvittaessa järjestetään palaveri, jossa tarkistetaan oppilaan oppimisen edellytykset ja tarvittavat tukitoimet yläkouluun siirryttäessä. Palaverissa ovat mukana opettaja, oppilas ja huoltaja sekä mahdollisesti kuraattori ja/tai psykologi.
- Jos oppilas on ollut tehostetun tuen tarpeessa alakoulussa, hänelle tulee taata riittävät pedagogiset tukitoimet myös yläkouluissa.
- Luokanvalvoja vastaa siitä, että kaikki aineenopettajat ja koulunkäynninohjaajat tietävät oppilaan oppimisvaikeuksista.
- Huolehditaan oppilastietorekisterin päivityksestä, jotta on oikeat tiedot siirtyvät oppilaan mukana.

6.1.4 Perusopetuksen päättäminen ja seuraavaan koulutusvaiheeseen siirtymien: käytännön toteutus Porvoossa

- Oppilaanohjaajat aloittavat hyvissä ajoin oppilaiden kanssa keskustelut toisen asteen valinnoista ja yhteishakuun liittyvät toimenpiteet.
- Tiivis yhteistyö oppilashuollon kanssa on tärkeää.
- Toisen asteen oppilaitokset järjestävät erilaisia tutustumistilaisuuksia oppilaille ja huoltajille.
- Jokainen perusopetuksensa päättävä oppilas saa päättötodistuksensa mukana vapaaehtoisen tiedonsiirtolomakkeen vietäväksi hänet valinneeseen oppilaitokseen.
- Oppilaanohjaajan tehtävä on varmistaa perusasteen päättövaiheen oppilaan sijoittuminen toisen asteen koulutukseen. Jos oppivelvollinen on ilman toisen asteen koulutuspaikkaa peruskoulun päätyttyä kesäkuussa yhteishaun tulosten jälkeen, on

opinto-ohjaaja yhteydessä Porvoon nivelopoon, joka ottaa vastuun oppivelvollisen jatko-ohjauksesta.

- Oppilaan ohjausvastuu siirtyy toisen asteen koulutuksen alettua toisen asteen oppilaitoksen ohjaushenkilöstölle.

7 Opetussuunnitelmaa täydentävät suunnitelmat ja ohjelmat

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Paikallisen opetussuunnitelman laadinnassa huomioitavia muita paikallisia suunnitelmia ja asiakirjoja:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma
- Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma
- Porvoon digipolku
- Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma
- Kieliohjelma
- Kielikylpysuunnitelma 2018-2022
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Esiopetuksen opetussuunnitelma
- Ravitsemuksen linjaukset: päivähoito, peruskoulu ja lukio
- Esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksia koskevat periaatteet
- Koulujen kerhotoiminnan periaatteet
- Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma Porvoossa
- Kulttuurikasvatussuunnitelma

8 Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevista linkeistä.

Vuosiluokat 1–2

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Vuosiluokat 3–6

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Vuosiluokat 7–9

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

8.1 Oppilaanohjaus peruskoulussa

- Ohjauksen tavoitteena on oppilaan kokonaisvaltainen hyvinvointi.
- Ohjaus kuuluu jokaiselle ohjaus- ja opetushenkilöstöön kuuluvalla.
- Ohjaus tukee oppilaan kasvua ja kehitystä mm. oppilaan itsetuntemuksen lisääntymisen tukeminen sekä psykososiaalisen tuen tarjoaminen.
- Ohjaus tukee oppilaan opiskelutaitojen kehittymistä ja opintojen etenemistä.
- Ohjauksen avulla mahdollistetaan oppilaan päätöksenteko eri valinta- ja nivelvaiheissa koulupolun aikana.
- Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan koulutus- ja ammatinvalintaprosessia perusopetuksen eri vaiheissa sekä jatko-opintoihin haettaessa.

8.1.1 Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma

Kunnallisessa oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaan- ja oppiaineenohjaukseen liittyviä seikkoja, ohjausta tuen eri vaiheissa ja siirtymävaiheissa sekä ohjausta ala- ja yläkouluun näkökulmasta.

Liitteet

Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma

9 Yhteistyö kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Koulukuraattorit ja -psykologit sekä kouluterveydenhoitajat ovat mukana laatimassa paikallisen opetussuunnitelman osuuksia koskien oppilashuoltoa. Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisilla on mahdollisuus valmisteluvaiheessa tutustua paikalliseen opetussuunnitelmatekstiin ja antaa siitä oma lausunto.

10 Opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Paikallisen opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen kuvataan suomenkielisten koulutuspalveluiden laatusuunnitelmassa. Arvioinnin kokonaisuus koostuu mm. laatusuunnitelmasta ja -raportista, koulujen ja koulutuspalveluiden tiimien lukuvuosisuunnitelmista ja -kertomuksista sekä eri arviointimittareista ja niistä saatavista tuloksista, jotka on kuvattu laatusuunnitelmassa ja -raportissa.

11 Perusopetuksen tehtävä

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoolaisessa koulussa

- Oppilaat ovat osa omaa kouluyhteisöään ja heille annetaan vastuuta koulutyöstä.
- Koulutyö on aktiivista, merkityksellistä tekemistä, ja se tuntuu oppilaasta hyödylliseltä.
- Ympäristön kokeminen viihtyisäksi ja turvalliseksi antaa hedelmällisen lähtökohdan oppimiselle.
- Hyvä itsetunto rakentuu olemalla osana yhteisöä ja kunnioittamalla muita yhteisön jäseniä.
- Koulutyö edistää oppilaiden omien vahvuuksien tunnistamista ja huomioimista, oppilaiden osallisuutta sekä osaamisen jakamista.
- Joustavat ratkaisut ja uuden kokeileminen saavat sijaa, kun luodaan avoin, kannustava ja innostava ilmapiiri.
- Oppilaille annetaan mahdollisuus tutustua omaan lähiympäristöönsä.
- Yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa eri koulujen kesken rakennetaan porvoolaista identiteettiä ja liitetään oma lähiympäristö osaksi suurempaa kokonaisuutta.
- Oppilas voi tuntea ylpeyttä omasta porvoolaisuudestaan.

12 Laaja-alainen osaaminen paikallisessa opetussuunnitelmassa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisen tueksi

- Rakennetaan ja kehitetään toimintakulttuuria, joka mahdollistaa koulun henkilökunnan ja oppilaiden osallistumisen koulutyön suunnitteluun.
- Vahvistetaan koulun henkilökunnan osaamista laaja-alaisen osaamisen sisältöjen osalta järjestämällä täydennyskoulutusta ja keskustelutilaisuuksia henkilökunnalle ja yhteistyökumppaneille.

- Hyödynnetään lähiympäristön tarjoamia mahdollisuuksia.
- Kehitetään yhteistyötä koulujen välillä yli kielirajojen.
- Tuetaan koulua tekemään yhteistyötä yli toimiala- ja yksikkörajojen, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden, seurakuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Seurantaa, arviointia ja kehittämistä tukee

- koulun lukuvuosisuunnitelmat ja -kertomukset
- koulun, oppilaiden ja opettajien itse- ja vertaisarviointi
- oppilaiden arviointikeskustelut
- opettajien kehityskeskustelut

Porvoossa on laadittu opetussuunnitelman tukimateriaaliksi Porvoon digipolku, jonka tavoitteena on tukea kouluja muun muassa laaja-alaisen osaamisen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien osalta. Porvoon digipolku sisältää kolme osa-aluetta: tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen, ohjelmointiosaamisen ja medialukutaidon.

13 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

13.1 Toimintakulttuurin painopisteet

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken neljä paikallista perusopetuksen toimintakulttuurin painotusta:

- toimiva vuorovaikutus ja kannustava ilmapiiri
- hyvinvointi ja turvallinen arki
- yhdessä tekeminen, suunnitteleminen, oppiminen ja kehittäminen
- liikkuminen koulupäivän aikana

Koulun tulee täsmentää toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet sekä muu käytännön toteutus lukuvuosisuunnitelmaan.

13.1.1 Toimiva vuorovaikutus ja kannustava ilmapiiri

- Vuorovaikutus koulu yhteisössä on aitoa, avointa ja kunnioittavaa.
- Kaikkia koulu yhteisön jäseniä (oppilaat, henkilökunta, huoltajat, yhteistyökumppanit) kuunnellaan.
- Tiedonkulku on toimivaa ja suunnitelmallista kaikilla tasoilla (koti ja koulu, koulu yhteisö, hallinto ja koulut, yhteistyökumppanit jne.).

- Koulussa on aikaa keskustelulle ja uusille ideoille.
- Koulussa positiivisen palautteen antaminen on kaikkien vastuulla ja sen saaminen on kaikkien oikeus.

13.1.2 Hyvinvointi ja turvallinen arki

- Kaikilla on oikeus tulla kuulluksi ja nähdyksi.
- Kouluyhteisön jäsenet ottavat vastuuta itsestä ja muista.
- Koulussa on yhteiset säännöt ja toimintatavat, joihin kaikki sitoutuvat.
- Kannetaan huolta oppimisesta ja hyvinvoinnista varhaisella puuttumisella.
- Kannustetaan terveellisiin elämäntapoihin.
- Ohjataan turvalliseen ja kunnioittavaan tieto- ja viestintäteknologian käyttämiseen.
- Hyvinvoinnin ja turvallisen arjen edistämässä käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia ohjelmia, suunnitelmia, teemapäiviä, kyselyjen tuloksia jne. (esim. KiVa-koulu ja Hyvinvointiprofiili).

13.1.3 Yhdessä tekeminen, suunnitteleminen, oppiminen ja kehittäminen

- Yhteinen suunnittelu on tärkeä osa koulun arkea.
- Jaetaan osaamista ja opitaan toisilta.
- Vahvistetaan oppilaskuntatoimintaa koulun arjessa.
- Käytetään erilaisia yhteisöllisyyden tunnetta vahvistavia toimintamalleja (mm. kummi- ja tukioppilaat, teemapäivät ja juhlat).
- Tiivistetään yhteistyötä koulun sisällä ja koulujen välillä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa.

13.1.4 Liikkuminen koulupäivän aikana

- Jokaisena koulupäivänä oppilas liikkuu vähintään tunnin oppituntien ja välituntien aikana.
- Tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä sekä tukea oppimista.

14 Oppimisympäristöt

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoon oman paikallisen ympäristön ja kulttuurin huomioiminen oppimisympäristönä tarjoaa paljon mahdollisuuksia. Porvoon kansallisen kaupunkipuiston merkittävät luonto- ja kulttuurihistorialliset kohteet avaavat oven porvoolaisuuteen. Kaksikielisyyden arvostaminen suuntaa toiminnan kehittämistä siten, että oppimisympäristöjä pystytään hyödyntämään yli kielirajojen. Yhteistyötä yli yksikkö- ja toimialarajojen kehitetään, jotta erilaisten ympäristöjen, tilojen, laitteiden jne. hyödyntäminen on mahdollisimman tehokasta ja joustavaa. Oppimisympäristöjen kehittämisessä huomioidaan myös osaamisen jakamisen ja toisilta oppimisen mahdollistaminen.

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kolme paikallista perusopetuksen oppimisympäristöihin liittyvää painotusta:

- hyvä työrauha sekä ystävällinen ja kiireetön ilmapiiri
- joustavat, opetukseen ja yhteistyöhön soveltuvat tilat ja välineet
- hyvä sisäilman laatu ja viihtyvyys

14.1 Hyvä työrauha sekä ystävällinen ja kiireetön ilmapiiri

- Sovitaan yhteisistä tavoitteista työskentelylle.
- Sitoudutaan yhteisiin sääntöihin.
- Aikuisilla on aikaa kuunnella oppilaita.
- Kiinnitetään huomiota ryhmäyttämiseen ja tarpeen mukaan hyödynnetään yhteistyökumppaneiden osaamista (koulukuraattori, nuorisopalvelut, erilaiset ohjelmat jne).

14.2 Joustavat, opetukseen ja yhteistyöhön soveltuvat tilat ja välineet

- Kehitetään ja käytetään luovasti olemassa olevia tiloja.
- Hyödynnetään koulun ulkopuolisia ympäristöjä.

14.3 Hyvä sisäilman laatu ja viihtyvyys

- Korostetaan yhteistä vastuuta kouluympäristöstä.

Koulun tulee täsmentää oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet sekä muu käytännön toteutus lukuvuosisuunnitelmaan.

15 Työtavat

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken paikallinen painotus perusopetuksen työtapoihin:

- vuorovaikutusta, oppimista, kasvua ja yhteistyötä edistävät työtavat

Koulun tulee täsmentää työtapojen kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet sekä muu käytännön toteutus lukuvuosisuunnitelmaan.

15.1 Vuorovaikutusta, oppimista, kasvua ja yhteistyötä edistävät työtavat

- Työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaa [oppimiskäsitys](#).
- Osaamisen jakaminen, toisilta oppiminen ja yhteisöllisyys korostuvat työtapojen valinnassa.
- Kouluyhteisössä rohkaistutaan kokeilemaan uusia tapoja työskennellä.
- Oppilaat kantavat vastuuta koko oppimisprosessista.

16 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Opetuksen eheyttäminen Porvoossa

- Opetusta eheytetään koulussa monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla, joita jokaisella oppilaalla on vähintään yksi lukuvuoden aikana.
- Koulua ja henkilökuntaa rohkaistaan eheyttämään opetusta mahdollisuuksien mukaan myös muuten lukuvuoden aikana.
- Opettajien työaikaa suunnataan eheyttämisen suunnitteluun ja toteuttamiseen, sekä koulutyön suunnittelussa otetaan huomioon, miten rakenteellisilla järjestelyillä voidaan mahdollistaa eheyttävää opetusta.

- Opetuksen eheyttämisessä voidaan hyödyntää koulutuspalveluiden yhteistä vuosittaista teemaa.

16.1 Monialaiset oppimiskokonaisuudet

16.1.1 Yhteinen vuosittainen teema

Porvoon suomen- ja ruotsinkielisillä koulutuspalveluilla sekä varhaiskasvatuspalveluilla on esi- ja perusopetuksen yhteinen vuosittainen teema, joka suuntaa oppimiskokonaisuuksien suunnittelua ja toteuttamista kaikissa kouluissa ja esiopetuksen yksiköissä.

- Koulu voi halutessaan toteuttaa tämän lisäksi muihin teemoihin liittyviä kokonaisuuksia.
- Osallisuuden ja yhteistyön tiimi vastaa teeman valmistelusta.
- Teemaa suunnitellaan monialaisesti ja sen valmisteluun tulee ottaa mukaan ainakin oppilaita, perusopetuksen opettajia, esiopetuksen edustaja, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden edustaja ja seurakunnan edustaja.
- Koulun oppilaskunnalle ja henkilökunnalle tulee tarjota mahdollisuus esittää teemaehdotuksia.
- Teeman suunnittelussa ja valinnassa huomioidaan eri oppiaineiden mahdollisuudet olla vuorotellen osana teeman toteuttamista.
- Teemaehdotukseen liitetään siihen soveltuvia oppiaine- ja työtapaehdotuksia.
- Päätöksen teemasta tekevät tehtäväluepäälliköt.
- Osallisuuden ja yhteistyön tiimi tiedottaa seuraavan lukuvuoden teemasta kouluille ja yhteistyökumppaneille viimeistään maaliskuun aikana.
- Yhteistyökumppanit voivat, niin halutessaan, suunnata omaa esi- ja perusopetukselle tarjoamaa toimintaansa yhteiseen teemaan liittyen.

Toteutus

- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien laajuus on noin yksi (1) viikko työskentelyä oppilaan viikkotuntien mukaisesti, toteutettuna joko yhden viikon ajan tai pidemmällä aikavälillä.
- Koulu suunnittelee monialaiset oppimiskokonaisuutensa syksyisin.
- Monialaiset oppimiskokonaisuudet kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.
- Monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan lukuvuoden aikana.
- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuminen kirjataan koulun lukuvuosikertomukseen.
- Halutessaan koulu voi käyttää kaupungin yhteistä tukimateriaalia.

Arviointi

- Monialaista oppimiskokonaisuutta arvioidaan ennen kaikkea prosessina, joissa oppilaan itsearviointi sekä vertaisarviointi korostuu.
- Oppilaalla tulee olla oppimiskokonaisuuden alussa selkeä näkemys siitä, mitä ja miten arvioidaan.

- Monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnitteluvaiheessa kirjataan, miten työskentelytaidot ja muu osaaminen otetaan huomioon mukana olevien oppiaineiden arvioinnissa.
- Työskentelytaitojen, ajattelun taitojen ja vuorovaikutustaitojen arvioimiselle tulee antaa tilaa.
- Oppimisprosessin dokumentoinnissa pyritään hyödyntämään tietotekniikkaa ja teknologiaa.

17 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoossa yhteinen vastuu koulupäivästä rakentuu seuraavasti:

- Koulu yhteisössä kunnioitetaan kaikkia.
- Oppilas on vastuussa kouluyhteisön jäsenenä siitä, että hän käyttäytyy muita kiusaamatta ja syrjimättä eikä vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskelu-ympäristön turvallisuutta tai terveyttä.
- Koulun toimintakulttuuri tukee oppimista ja hyvinvointia.
- Toiminta- ja opiskelu ympäristöt ovat asianmukaisia ja eri ikäkausille suunnattuja.
- Oppilaan koulupäivä nähdään kokonaisuutena, johon voi kuulua koulumatkojen ja koulutyön lisäksi kerho- ja iltapäivätoimintaa.
- Eri toimijoiden kesken tehdään tiivistä yhteistyötä ja jaetaan vastuuta liittyen koulupäivän kokonaisuuteen.
- Käytetään erilaisia ohjelmia ja toimintamalleja, jotka tukevat hyvää ja turvallista koulupäivää mm. KiVa-koulu, tutorit, kummioppilastoiminta sekä luottamusoppilas- ja tukioppilastoiminta.

17.1 Oppilaiden osallisuus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoossa oppilaiden osallisuutta vahvistavia toimintamalleja ovat muun muassa:

- Oppilaskuntatoiminta
- Suunniteltu välituntitoiminta, KiVa-koulu –toiminta, erilaiset projektit ja teemapäivät, luottamusoppilas- ja tukioppilastoiminta jne.

- “Kuuluuko nuorten ääni” -vaikuttamistapahtuma ja [Porvoon kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet](#)
- Nuorisovaltuustotoiminta

17.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Koulu on yhteistyössä huoltajan kanssa niin, että huoltaja voi osaltaan tukea lastensa tavoitteellisesta oppimista ja koulunkäyntiä. Tässä yhteistyössä on tärkeää huomioida seuraavat asiat:

- Säännöllinen yhteydenpito oppilaan huoltajiin läpi kouluvuoden.
- Tiedottamisen pelisäännöt selviksi huoltajille (kaupungin ja koulujen www-sivut, Wilma jne.)
- Lukuvuositedote oppilaalle ja huoltajalle lukuvuoden alussa
- Huoltajalle tiedotetaan miten koulun henkilökunnan tavoittaa.
- Arviointikeskustelut oppilaan, opettajan ja mahdollisesti huoltajan välillä.
- Kodin ja koulun päivään osallistuminen tai muun yhteistyötä edistävän koulupäivän viettäminen.
- Kuunnellaan huoltajien esittämiä toiveita koulun ja kodin yhteistyölle ja kehitetään niitä eteenpäin.

Huoltajille järjestettävät tilaisuudet

- Vähintään kerran lukuvuoden aikana ja tarvittaessa
- Käytetään osallisuutta tukevia malleja (mm. pienryhmäkeskusteluja, pajailtoja ja muita toiminnallisia työtapoja).
- Käsitellään huoltajien toiveiden mukaisia aiheita.
- Huoltajat osallistuvat vanhempainiltojen/pajailtojen yms. järjestämiseen.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia, joihin voi osallistua koko perhe.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (esim. nuorisopalvelut)

Yhteistyön tiivistäminen vanhempainyhdistyksen kanssa

- Koulu vastaa yhteistyöstä vanhempainyhdistyksen kanssa.
- Vanhempainyhdistys otetaan mukaan kouluvuoden suunnitteluun.
- Siirtymävaiheissa kiinnitetään huomiota huoltajien ryhmäyttämiseen.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö täsmennetään koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

17.3 Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Koulujen sisäistä yhteistyötä ja yhteistyötä muiden tahojen kanssa tehdään monipuolisesti ja useilla eri tasoilla.

17.3.1 Yhteistyö koulun sisällä

- Koulun yhteisesti sovitut käytännöt, joihin sitoudutaan.
- Selkeä vastuunjako yhteisistä tehtävistä ja vastuista.
- Yhteisesti sovitut tiedottamisen pelisäännöt ja kanavat.
- Henkilökunta arvioi ja kehittää yhteistyötä yhdessä.

17.3.2 Koulujen välinen yhteistyö

- Oppilaat tekevät yhteistyötä.
- Siirtymävaiheissa pidetään huolta tiedonsiirrosta ja käytännön järjestelyistä.
- Jaetaan osaamista ja tietoa.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan vierailuja, tapaamisia, keskusteluja jne.
- Lisätään ja monipuolistetaan yhteistyöstä koulujen välillä.

17.3.3 Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

- Yhteistyö tukee opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.
- Yhteistyö avaa ovia ympäröivään yhteiskuntaan ja erilaisiin oppimisympäristöihin.
- Tuo monipuolisuutta opetukseen ja oppimiseen.
- Hyödynnetään koulussa mahdollisuuksien mukaan.

17.3.4 Koulun yhteistyökumppaneita ja heidän tarjoamiaan palveluita

- Porvoon kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- [Kultis - Kulttuurikasvatusta kouluikäisille](#)
 - [Kultis alakouluille](#)
 - [Kultis yläkouluille](#)
- [Nuorisopalvelut](#)
- Seurakunnat
- [Porvoon luontokoulu](#)
- Paikalliset yritykset ja yhdistykset
- [Porvoon sosiaali- ja terveystalot](#)
- Mahdolliset muut toimijat

17.3.5 Yhteistyön toteuttaminen

- Suunnitellaan yhteisesti, mahdollisesti myös oppilaiden kanssa.
- Jaetaan vastuut yhdessä.
- Tiedotetaan selkeästi.
- Tavoitteena on mahdollisimman tasa-arvoiset palvelut kaikille koululaisille.
- Yhteistyötä kehitetään yhdessä eri toimijoiden kesken.
- Arvioidaan koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

18 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten toimien käyttö

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoossa korostetaan, että kasvatuskeskustelu on ensisijainen keino puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö on tarkennettu erillisessä liitteessä.

Liitteet

Järjestyssäännöt Porvoon kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

19 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on mahdollisuus etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen harvemmin opiskeltujen kielten ja uskontojen sekä valinnaisten aineiden osalta. Etäyhteyksien ja erilaisten opetusteknologioiden käytöllä monipuolistetaan oppimisympäristöjä ja tuetaan koulujen toiminnan ekologista kestävyyttä. Etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa oppimisympäristön turvallisuudesta ja ohjauksesta huolehditaan samalla tavalla kuin lähiopetuksessakin: opetusryhmässä tulee olla turvallisuudesta ja hyvinvoinnista vastaava opettaja.

20 Opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan on mahdollista silloin, kun oppilaan oppiainekohtainen eteneminen on vuosiluokkatasoa hitaampaa tai nopeampaa ja opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan on tarkoituksenmukaista oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta. Näin menetellään erityisesti tilanteissa, joissa oppilaalle tulee paljon poissaoloja sairauden tai jonkin muun syyn vuoksi, eikä hän suoriudu opinnoistaan vuosiluokkansa tahdissa. Opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan voi toimia näissä tilanteissa opintojen keskeyttämistä ehkäisevänä opetusjärjestelyinä.

Vuosiluokkiin sitomattomaan opetusjärjestelyyn päädytään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ja sitä käytetään Porvoossa yksittäisille oppilaille rehtorin päätöksellä tai kun kyseessä on erityisen tuen oppilas erityisen tuen tehtäväalue rehtorin päätöksellä. Oppilaalle laaditaan tällöin oppimissuunnitelma tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), jossa määritellään oppilaan oma opinto-ohjelma. Vuosiviikkotunnit noudattavat oppilaan ikätason mukaista tuntimäärää. Oppilas siirtyy lukuvuoden koulutyön päätyttyä pääsääntöisesti seuraavalle luokalle jatkamaan opintojaan siitä, mihin ne edellisenä lukuvuonna jäivät. Oppilas tulkitaan kuitenkin yhdeksännen vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän on suorittanut perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai eroaa koulusta.

21 Yhdysluokkaopetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

21.1 Opetuksen järjestäminen

- Opetus toteutetaan osittain vuosiluokka- ja osittain vuorokurssiperiaatteen mukaan toisin sanoen esimerkiksi kolmannen luokan oppilas voi opiskella tiettyjen oppiaineiden sisältöjä kolmannen tai neljännen luokan mukaisesti.
- Koulun tulee kuvata lukuvuosisuunnitelmassaan, mitkä oppiaineet opiskellaan vuosiluokittain ja mitkä vuorokursseittain.
- Vuosiluokkien mukaisesti tulee opiskella ainakin seuraavissa oppiaineissa: äidinkieli, matematiikka sekä toinen kotimainen ja vieraat kielet.
- Vuorokurssiperiaatteen mukaan opiskeltaessa koulun on huolehdittava siitä, että oppilas saa opetusta kaikissa opetussuunnitelman sisällöissä ja että sisällöt

muodostavat johdonmukaisen jatkumon uusien asioiden rakentuessa aiemmin opitun perustalle.

- Oppilaalle annettaviin todistuksiin tulee merkitä, mikäli hän on opiskellut oppiaineen sisältöjä muun kuin oman vuosiluokkansa mukaisesti.

21.1.1 Tuntijako

- Jos koulutusjaoston hyväksymässä tuntijaossa yhdysluokan eri vuosiluokilla on josakin oppiaineessa erilaiset viikkotuntimäärät, ne jaetaan osiin ja tasataan vuosiluokkien välillä.
- Tässä tapauksessa koulun tulee kuvata lukuvuosisuunnitelmassaan, missä oppiaineessa näin tehdään sekä mitkä sisällöt opiskellaan aiottua aikaisemmin tai siirtyvät seuraavalle lukuvuodelle.

Malli opetustuntien tasaamisesta vuosiluokkien välillä yhdysluokkaopetuksessa

Aine/luokka	1	2	3	4	5	6
Äidinkieli	7	7	5	5	4,5	4,5
A1-kieli	1	1	3	3	2	2
Matematiikka	3	3	4	4	4	4
Ympäristöoppi	2	2	2,5 (3)	2,5 (2)	2,5 (3)	2,5 (2)
Uskonto/ET	1	1	1	1	1	2
Historia	-	-	-	1	2	2
Musiikki	1	1	1	1	1	1
Kuvataide	1	1	1,5 (1)	1,5 (2)	1	1
Käsityö	2	2	2	1	1	1
Liikunta	2	2	3	2	2	2
Taito- ja taideaineiden valinnaiset	-	-	-	2	2	2
Valinnaiset aineet	-	-	-	1	1	1
A2-kieli	-	-	-	2	2	2

22 Joustava perusopetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

22.1 Perustiedot

- Joustavan perusopetuksen ryhmä on nimeltään Amis9.
- Amis9 on pienryhmä, joka toimii Linnajoen koulun alaisuudessa fyysiseltä sijainniltaan Porvoon Careerian tiloissa Perämiehentiellä.
- Ryhmän toiminnasta vastaa erityisluokanopettaja ja siinä työskentelee myös koulunkäynninohjaaja.

22.2 Oppilasvalinta

- Ryhmän oppilaat valitaan kaikilta Porvoon suomenkielisiltä yläkouluilta.
- Ryhmän koko on 10 opiskelijaa.
- Ryhmän vastuuopettaja ja erityisen tuen tehtäväluehrtori haastattelevat hakijat valintaprosessin yhteydessä.
- Oppilaat valitaan ryhmään yläkoulujen monialaisen pedagogisen tuen ryhmän esitysten perusteella.
- Koulutusjohtaja tekee hallintopäätöksen, joka valmistellaan yhteistyössä monialaisen pedagogisen tuen ryhmän kanssa.
- Kriteereinä ryhmään valitsemiselle ovat muun muassa syrjäytymisriski, epäsäännöllinen koulunkäynti, alisuoriutuminen, mahdolliset oppimisen vaikeudet ja esteet.
- Edellytyksenä on, että oppilaille tulee olla oma vahva motivaatio parantaa koulunkäyntiään päättövuođen aikana.

22.3 Opiskelu

- Oppilaat opiskelevat perusopetuksen yleisen opetussuunnitelman mukaan, kuitenkin niin, että mahdolliset yksilöllistämiset otetaan oppiaineiden opetuksessa huomioon.
- Kaikille tehostetun tuen oppilaille laaditaan oppimissuunnitelma ja erityisen tuen oppilaille henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma eli HOJKS.
- Luokkaopetuksen lisäksi oppilaat osallistuvat kaksi kertaa viikossa ns. pajatunneille, joissa 4-5 viikon jaksoissa tutustutaan ryhmänä ammatillisiin linjoihin.
- Tutustumisopintojen opetuksesta vastaavat ammattioppilaitoksen opettajat, apunaan ryhmän koulunkäynninohjaaja.
- Ammattialoilla opiskelu on osa valinnaisaineiden opiskelua.

22.4 Opiskelun päätyminen

Oppilaan siirtyessä pois joustavasta perusopetuksesta ennen perusopetuksen päättymistä, koulutusjohtaja tekee joustavan perusopetuksen päättymisestä hallintopäätöksen.

23 Opetus erityisissä tilanteissa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Oppilaan sairastumisen ja muun vaikean elämäntilanteen estäessä koulunkäynnin voidaan opetus järjestää oppilaan tarpeiden mukaan tilanteen vaatimalla tavalla.

- Kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä, jossa suunnitellaan yhteistyössä oppilaan huoltajan kanssa väliaikaisesti tarvittavia erityisjärjestelyjä (esim. lyhennetty koulupäivä), ja ohjataan oppilas tarvittaessa oppilashuollollisten palvelujen piiriin.
- Jos oppilas ei kykene osallistumaan kouluopetukseen, hänelle tehdään perusopetuslain (628/1998) 18 §:n mukainen hallintopäätös, jossa määritellään oppilaan opetusjärjestelyt.
- Sovitut opetusjärjestelyt tavoitteineen kirjataan oppilaan oppimissuunnitelmaan tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS).
- Jos oppilas ei sairauden vuoksi ole voinut osallistua kouluopetukseen eikä muutoinkaan opiskella tai antaa näyttöjä, voidaan todistuksen avulla annettava arviointipalaute jättää antamatta. Rehtori tekee asiasta hallintopäätöksen kuultuaan oppilasta ja hänen huoltajiaan.
- Erityisissä tilanteissa annettavassa opetuksessa voidaan hyödyntää etäyhteyksien kautta tapahtuvaa opetusta.

23.1 Järjestelyt sairaalaopetuksen yhteydessä

- Erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa koulussa, johon oppilas on otettu.
- Oppilaalle järjestetään opetusta ja tukea siinä määrin kuin se hänen terveytensä, pedagogiset erityistarpeensa ja erikoissairaanhoidon hoidolliset ja kuntoutukselliset toimenpiteet huomioon ottaen on perusteltua.
- Oppilaalla on omassa koulussaan käytössä kaikki koulun tukitoimet kolmiportaisen tuen mukaisesti.
- Oppilaan siirtyessä omasta koulustaan sairaalaopetukseen ja palatessa jälleen omaan kouluun, toteutetaan siirtyminen moniammatillisessa yhteistyössä oppilaan,

huoltajan tai muun laillisen edustajan, opetuksen järjestäjän, sairaalaopetusyksikön ja erikoissairaanhoidon kanssa.

- Nivelvaihe suunnitellaan aina yksilökohtaisesti.
- Rehtori nimeää sairaalakouluun siirtyvälle tai sieltä palaavalle oppilaalle vastuupettajan, joka hoitaa yhteistyön sairaalakoulun kanssa.
- Sairaalaopetuksessa korostuvat kasvatuksen ja opetuksen lisäksi pedagoginen kuntoutus ja kaikkien oppilasta opettavien, kasvattavien tai hoitavien tahojen keskinäinen yhteistyö ja konsultaatio.

24 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

24.1 Aamu- ja iltapäivätoiminta

- Aamu- ja iltapäivätoimintaa koordinoi suomenkieliset koulutuspalvelut ja sitä järjestävät Porvoon suomalainen seurakunta sekä eri yhdistykset.
- Iltapäivätoiminta on jatkoa oppilaan koulupäivälle, ja se perustuu perusopetuksen arvopohjaan ja kasvatustavoitteisiin.
- Koulun ja iltapäivätoiminnan järjestäjien tiivis yhteistyö luo turvalliset puitteet oppilaan siirtymiselle koulupäivän jälkeiseen iltapäivätoimintaan.
- Koulu on vastuussa yhteistyön järjestämisestä iltapäivätoiminnan vastuuhjaajan kanssa.
- Koulu ja iltapäivätoiminnan vastuuhjaaja sopivat yhteisistä arjen käytännöistä.
- Koulun henkilöstö konsultoi tarvittaessa iltapäiväkerhon ohjaajia.

Liitteet

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma Porvoossa

24.2 Kerhotoiminta

- Koulun kerhotoimintaa koordinoi suomenkieliset koulutuspalvelut.
- Koulu vastaa kerhotoiminnasta.
- Kerhotoimintaa voidaan järjestää ennen koulupäivän alkua, koulupäivän sisällä tai koulupäivän jälkeen.
- Joustavilla ratkaisuilla pyritään tukemaan oppilaan ehyttä koulupäivää.
- Toiminnassa hyödynnetään myös huoltajien ja koulun ulkopuolisten toimijoiden osaamista.

Liitteet

Koulujen kerhotoiminnan periaatteet

24.3 Koulun kirjastotoiminta

- Lukemisen merkitys teknologisoituvassa yhteiskunnassa tulee säilyttää arvossaan.
- Monipuolisen lukutaidon kehittyminen ja vahvistuminen ovat avainasemassa nykypäivänä.
- Kirjastokulttuuriin kasvamista tuetaan kouluissa.

24.4 Kouluruokailu

- Kouluruokailusta pyritään tekemään kiireetön ja rauhallinen hetki, joka edistää oppilaan hyvinvointia ja tukee oppimista.
- Ruokailussa kiinnitetään huomiota hyviin ruokailutapoihin.

Liitteet

Ruokailun ja ravitsemuksen linjaukset

24.5 Välitunnit, päivänavaukset ja muut koulun yhteiset tapahtumat

- Koulun yhteisiin tapahtumiin voi käyttää lyhennettyjä koulupäiviä, joita voi olla yhteensä viisi kappaletta lukuvuoden aikana.
- Päivät voivat olla lukuvuoden ensimmäinen päivä ja syyslukukauden viimeinen päivä sekä kolme tapahtumapäivää.
- Minimipituus päivälle on neljä oppituntia. Päivän aikana tulee järjestää kouluruokailu.

24.6 Koulumatkat ja kuljetukset

- Koulun henkilökunta ohjaa säännöllisesti kestäväan ja turvalliseen tapaan koulumatkojen suhteen.

Liitteet

Esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksia koskevat periaatteet

25 Arviointikulttuurin paikalliset painotukset

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Tavoitteena on kehittää oppimisen arviointia siten, että se edistää oppimista parhaalla mahdollisella tavalla.

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kolme paikallista painotusta, joiden pohjalta kehitetään sekä kaupungin yhtenäistä että koulujen omaa arviointikulttuuria:

- oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa
- rohkaiseva ja kannustava arviointi
- arvioinnin oikeudenmukaisuus

Liitteet

Arvioinnin käsikirja

25.1 Oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa

- Oppilas saa jatkuvaa palautetta arjen tilanteissa.
- Oppilaalla on selkeä käsitys oppimisen tavoitteista työskentelyn eri vaiheissa.
- Oppimisessa kiinnitetään huomiota yksilöllisten tavoitteiden asettamiseen ja saavuttamiseen.
- Itsearviointin ja vertaisarviointin menetelmiä käytetään monipuolisesti.

25.2 Rohkaiseva ja kannustava arviointi

- Vuorovaikutteisella ja jatkuvalla dialogilla korostetaan oppilaan vahvuuksia.
- Vuorovaikutteisella ja jatkuvalla dialogilla tuetaan ja ohjataan oppilasta kehittämisalueiden harjoitteluun.

- Selkeällä tavoitteiden asettamisella tuetaan oppilaan itsearviointia ja tavoitteiden saavuttamista.

25.3 Arvioinnin oikeudenmukaisuus

- Käytetään monipuolisia arviointitapoja.
- Arvioidaan koko oppimisprosessia, johon kuuluvat tavoitteen asettelu, työskentely, oppiminen ja osaaminen.
- Tietoisuus tavoitteista tukee arvioinnin avoimuutta (oppilas, huoltaja, opettaja).
- Arvioidaan tavoitteiden suuntaan etenemistä ja niiden saavuttamista.
- Oppilas saa yksilöllistä palautetta ja arviointia.

26 Opintojen aikaisen arvioinnin toteuttaminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Oppilaalle annettavaa jatkuvaa formatiivista palautetta ohjaavat koulutuspalveluiden yhteiset paikalliset arvioinnin painopisteet:

- oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa
- rohkaiseva ja kannustava arviointi
- arvioinnin oikeudenmukaisuus

Arviointi lukuvuoden aikana tukee oppilaan itsetuntemuksen kehittymistä sekä tietoisuuden kasvua omasta oppimisesta.

Tavoitteena on, että

- oppilas on tietoinen oppimisen tavoitteista.
- oppilas pystyy asettamaan konkreettisia oppimista tukevia tavoitteita aikuisen tuella ja itsenäisesti.
- oppilas ja huoltaja ovat tietoisia oppilaan edistymisestä ja osaamisesta.
- käytetään monipuolisia työtapoja, oppimisympäristöjä sekä arvioinnin ja palautteen antamisen menetelmiä, jotka tukevat arvioinnin oikeudenmukaisuutta ja oppilaan oppimistapojen monipuolista kehittymistä.
- kehitetään itsearvioinnin ja vertaispalautteen antamisen menetelmiä
- opettaja käyttää oppilailta saamaansa palautetta ja muuta arviointitietoa opetuksen suunnittelun tukena.

26.1 Arviointikeskustelu

Vähintään kerran lukuvuoden aikana oppilaan ja tarvittaessa huoltajan kanssa käydään arviointikeskustelu. Arviointikeskustelussa tarkastellaan oppilaan osaamista laaja-alaisesti:

- oppimaan oppiminen
- vuorovaikutustaidot
- elämönhallintataidot ja hyvinvointi
- oppiaineet
- työskentely
- käyttäytyminen

Koulun tulee täsmentää omat arviointikeskusteluihin liittyvät käytänteet lukuvuosisuunnitelmaan.

Arviointikeskustelun apuna voidaan käyttää koulutuspalveluiden yhteistä materiaalia.

26.2 Itsearviointi ja vertaisarviointi

- Vertaisarvioinnissa keskitytään kannustavan ja positiivisen palautteen antamiseen.
- Oppilaiden arviointitaitojen kehittymisen myötä siirrytään kohti rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.
- Huomiota kiinnitetään myös sanattoman palautteen (ilmeet, eleet jne.) merkitykseen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.
- Harjoitellaan itsearvioinnin menetelmiä ja kannustetaan jatkuvaan itsearviointiin.
- Itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin menetelmiä käytetään läpi kouluvuoden monipuolisesti kaikissa oppiaineissa.
- Itse- ja vertaisarvioinnin apuna voidaan käyttää koulutuspalveluiden yhteistä materiaalia.

26.3 Todistukset

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa käytetään yhtenäistä todistusarviointia. Vuosiluokilla 1–4 annetaan lukuvuositodistus ja lukuvuosilla 5–9 annetaan välitodistus sekä lukuvuositodistus. Vuosiluokilla 1–3 käytetään sanallista arviointia ja vuosiluokilla 4–9 numeroarviointia.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

26.4 Opinnoissa eteneminen

Jos oppilaan lukuvuotta koskeva suoritus yhdessä tai useammassa vuosiluokan oppimäärään kuuluvassa oppiaineessa on hylätty, annetaan oppilaalle mahdollisuus opetukseen osallistumatta osoittaa saavuttaneensa hyväksytyt tiedot ja taidot erillisessä kokeessa kerran lukuvuoden aikana ja kerran lukuvuoden päätyttyä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Mikäli havaitaan, että oppilaalla saattaa olla vaikeuksia suoriutua opinnoista ja hän on vaarassa jäädä luokalle, otetaan viipymättä monimuotoiset tukitoimet käyttöön. Oppilaalle annetaan riittävän paljon mahdollisuuksia antaa näyttöä ja opettajan tulee käyttää monipuolisia arviointimenetelmiä näytön vastaanottamisessa. Oppilaalle tulee olla tarjottu erilaisia tukitoimia ennen kuin hänet voidaan siirtää oman opinto-ohjelman mukaiseen etenemiseen.

26.5 Nivelvaiheet

26.5.1 Toisen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi

- Oppilaan, luokanopettajan ja mahdollisesti huoltajan kanssa käydään arviointikeskustelu keväällä.
- Jos huoltaja ei ole läsnä keskustelussa, tulee hänelle antaa tietoa keskustelun sisällöstä.
- Pääpaino on rohkaisevan ja kannustavan palautteen antamisessa.
- Arviointikeskusteluiden pohjana voidaan käyttää suomenkielisten koulutuspalveluiden materiaalia.
- Luokanopettaja ja erityisopettaja varmistavat 2. luokan kevätlukukaudella, että Wilmassa olevat pedagogiset asiakirjat ja tukitoimikirjaukset ovat ajan tasalla.

26.5.2 Kuudennen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi

- Oppilaan, luokanopettajan, tarvittaessa huoltajan sekä mahdollisesti aineenopettajien kanssa käydään arviointikeskustelu keväällä.
- Jos huoltaja ei ole läsnä keskustelussa, hänelle tulee antaa tietoa keskustelun sisällöstä.
- Arviointikeskusteluiden pohjana voidaan käyttää suomenkielisten koulutuspalveluiden materiaalia.
- Luokanopettaja ja erityisopettaja varmistavat 6. luokan kevätlukukaudella, että Wilmassa olevat pedagogiset asiakirjat ja tukitoimikirjaukset ovat ajan tasalla.

Koulun tulee täsmentää omat arviointikeskusteluihin liittyvät käytänteensä lukuvuosisuunnitelmaan.

26.6 Käyttätymisen arviointi

Käyttätymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttätymiselle asetettuihin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Käyttätymiselle asetetut tavoitteet perustuvat koulun toimintatavoihin ja järjestyssääntöihin. Käyttätymisen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutena, eikä siitä saatu arvosana tai sanallinen arvio vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

Oppilaan käyttätymiseen liittyvät erityistarpeet tulee tarvittaessa kirjata oppimissuunnitelmaan tai henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS), jotta ne voidaan ottaa huomioon käyttätymisen arvioinnin suunnittelussa ja toteutuksessa.

Käyttätymisen arvioinnille on yhteiset kuntakohtaiset tavoitteet ja arviointiperusteet, jotka on laadittu erikseen vuosiluokille 1–3, 4–6 ja 7–9.

26.6.1 Vuosiluokat 1–3

Liitteet

Käyttätymisen arvioinnin kriteerit vuosiluokilla 1–3 Porvoossa

26.6.2 Vuosiluokat 4–6

Liitteet

Käyttötymisen arvioinnin kriteerit vuosiluokilla 4–6 Porvoossa

26.6.3 Vuosiluokat 7–9

Liitteet

Käyttötymisen arvioinnin kriteerit vuosiluokilla 7–9 Porvoossa

27 Päätöarvioinnin toteuttaminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

27.1 Päätöarvioinnin kokonaisuus

Porvoossa päätöarviointi ajoittuu kotitalouden, kuvataiteen sekä käsityön osalta vuosiluokalle 7 ja historian osalta vuosiluokalle 8. Muiden oppiaineiden päätöarviointi tapahtuu 9. vuosiluokalla.

Mikäli havaitaan, että 9. luokan oppilaalla saattaa olla vaikeuksia suoriutua opinnoista ja hän on vaarassa jäädä luokalle, tulee viipymättä ottaa käyttöön monimuotoiset tukitoimet. Oppilaalle annetaan riittävän paljon mahdollisuuksia antaa näyttöä ja opettajan tulee käyttää monipuolisia arviointimenetelmiä näytön vastaanottamisessa. Oppilaalle tulee olla tarjottu erilaisia tukitoimia ennen kuin hänet voidaan siirtää oman opinto-ohjelman mukaiseen etenemiseen.

Valinnaiset aineet arvioidaan valtakunnallisten perusteiden mukaisesti.

27.2 Päätötodistukset

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen päätötodistus](#)

Päätötodistuksen liitteeksi laitetaan jokaiselle oppilaalle tiedonsiirtolomake toisen asteen opetuksen järjestämistä varten (Wilma-lomake). Oppimissuunnitelma tai HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) liitetään niiden oppilaiden todistuksiin, jotka ovat 9. luokan päättyessä olleet tehostetun tai erityisen tuen piirissä. Päätötodistuksen liitteistä ei tule mainintaa päätötodistukseen.

Muut liitteet toimitetaan pyydettyäessä.

28 Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset linjaukset

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

28.1 Ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamallit Porvoossa

- Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen kuuluvat jokaisen esi- ja perusopetuksen ryhmässä työskentelevän aikuisen toimintaan.
- Käytännön toteutus kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa.
- Opetusta pyritään järjestämään lähikouluperiaatteen mukaisesti ja sitä tuetaan mm. resurssien kohdentamisella tuen tarpeiden mukaan, osa-aikaisella erityisopetuksella, joustavilla työkäytänteillä, samanaikaisopetuksella ja joustavalla ryhmittelyllä.

28.1.1 Suunnitelmia ja toimintamalleja ennaltaehkäisevään työhön ja puuttumiseen

- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- Poissaolojen seuraaminen ja huolta herättäviin poissaoloihin liittyvä toimintasuunnitelma peruskoulussa
- AMIS9-luokka
- School coach -toiminta

28.2 Siirtymävaiheet

Opetuksen ja toiminnan järjestämisen kannalta on tärkeää, että oppilaan kanssa työskentelevillä on olennainen tieto oppilaasta. Opetuspaikan muuttuessa pidetään huolta siitä, että tuen tarpeessa olevan oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta oleellinen tieto siirtyy uuteen opetuspaikkaan. Tiedonsiirto on vastuussa oppilasta aiemmin opettanut opettaja. Lisätietoja luvussa 6 Perusopetuksen yhtenäisyys ja siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö.

[Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen](#)

[Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe](#)

[Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaihe](#)

[Perusopetuksen päättäminen ja seuraavaan koulutusvaiheeseen siirtyminen](#)

28.3 Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden suunnitelmallinen seulonta tuen järjestämiseksi

Kouluissa on käytössä koulutuspalveluiden yhteinen vuosikello, joka ohjaa tuen tarpeiden seulontaa.

Liitteet

Tuen tarpeiden seulonnan vuosikello

28.4 Lomakkeet oppimisen ja koulunkäynnin tukeen

Porvoossa käytettävät pedagogiset asiakirjat pohjautuvat Opetushallituksen mallilomakkeisiin ja ne laaditaan sähköisesti Wilmassa.

Pedagogisia asiakirjoja ovat:

- Pedagoginen arvio
- Pedagoginen selvitys
- Pedagogiseen selvitykseen perustuva esitys erityisen tuen päätöksen sisällöstä
- Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana
- Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) - Oppilaalla ei ole yksilöllistettyjä oppimääriä
- Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) - Oppilaalla yksilöllistettyjä oppimääriä
- Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) - Toiminta-alueittain opiskeleva oppilas

[Opetushallituksen mallilomakkeet](#)

Pedagogisten asiakirjojen täyttämiseen liittyviä ohjeita:

- Pedagogisiin asiakirjoihin ei kirjoiteta oppilaan diagnoosia tai referoida lausuntoja.
- Asiakirjoihin voidaan kirjata, miten jokin oireyhtymä, sairaus tms. vaikuttaa käytännön tasolla oppimiseen ja koulunkäyntiin sekä miten tämä huomioidaan oppilaan opetusta järjestettäessä.
- Asiakirjoihin voidaan kirjata, että oppilas on ohjattu kääntymään oppilashuollon asiantuntijoiden puoleen palvelujen saamiseksi, mutta sen syitä ei yksilöidä.
- Oppilaalle mahdollisesti tehdyn psykologisen tutkimuksen pohjalta voidaan kirjata arvio oppilaan tarvitsemasta tuesta tai tukeen liittyviä tavoitteita, suunnitelmia, menetelmiä ja käytännön tukitoimia.
- Asiakirjoihin ei liitetä lausuntoja.

28.5 Yhteistyö kuraattori- ja psykologipalveluiden kanssa

Kuraattorit ja psykologit ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita koko koulun hyvinvoinnin kannalta. Heillä on keskeinen rooli niin yhteisöllisen kuin myös yksilöllisen tuen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Kuraattori- ja psykologipalvelut ovat osa suomenkielisiä koulutuspalveluja

vuoden 2022 loppuun saakka, jonka jälkeen kuraattori- ja psykologipalveluista vastaa hyvinvointialue.

Liitteet

Yksilökohtainen oppilashuolto ja kolmiportainen tuki perusopetuksessa

28.5.1 Kotien kanssa tehtävä yhteistyö

Koulun ja kodin yhteistyön tulee olla vuorovaikutteista, avointa ja eri osapuolten näkemyksiä kunnioittavaa. Jokainen oppilasta opettava opettaja on vastuussa huoltajan kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Yhteistyö aloitetaan riittävän ajoissa ja huoltajalle annetaan mahdollisuus tutustua tuen järjestämiseen koulussa.

28.6 Yleinen tuki

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

28.6.1 Käytettävissä olevia tukimuotoja

- eriyttäminen
- joustavat ryhmittelyt
- samanaikaisopetus
- tukiopeus
- kodin ja koulun yhteistyö
- ohjaus
- osa-aikainen erityisopetus
- monipuoliset ja joustavat arviointimenetelmät
- oppilashuollon tuki
- oppimissuunnitelma
- kerhotoiminta
- aamu- ja iltapäivätoiminta 1.-2. luokkalaisille
- apuvälineet yms.
- tukitsemis- ja avustajapalvelut
- School coach -toiminta
- muut opetuspalvelut

28.6.2 Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Opettaja

- yksittäiset pedagogiset ratkaisut
- ohjaus- ja tukitoimet
- yhteistyö huoltajan kanssa
- tukitoimien kirjaaminen Wilman Tuki-välilehdelle.
- mahdollisesta oppimissuunnitelmasta vastaaminen yhteistyössä huoltajan kanssa

Rehtori ja/tai apulaisrehtori

- käytettävissä olevien tukimuotojen ja toimintamallien koordinoiminen, kohdentaminen ja tehokas käyttö
- koulussa käytettävien tukimuotojen ja toimintamallien seuraaminen, arviointi ja kehittäminen

28.6.3 Yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa

- On vuorovaikutteista, avointa ja eri osapuolten näkemyksiä kunnioittavaa.
- Aloitetaan riittävän ajoissa ja huoltajalle annetaan mahdollisuus tutustua tuen järjestämiseen koulussa.
- Huoltaja saa tietoa suunnitelluista ja toteutetuista tuen järjestelyistä.
- Huoltaja tukee osaltaan oppilaan oppimista.
- Oppilaalle annettu tuki kirjataan Wilmaan.

28.7 Tehostettu tuki

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

28.7.1 Käytettävissä olevia tukimuotoja

Yhteisiä yleisen tuen kanssa:

- eriyttäminen
- joustavat ryhmittelyt
- samanaikaisopetus
- tukiopetus
- kodin ja koulun yhteistyö
- ohjaus
- osa-aikainen erityisopetus
- monipuoliset ja joustavat arviointimenetelmät
- oppilashuollon tuki
- oppimissuunnitelma
- kerhotoiminta
- aamu- ja iltapäivätoiminta 1. - 2. luokkalaisille
- apuvälineet yms.
- tukitsemis- ja avustajapalvelut
- school coach -toiminta
- muut opetuspalvelut

Edellisten lisäksi:

- opiskelun erityiset painoalueet

28.7.2 Pedagoginen arvio

Pedagoginen arvio voidaan täyttää, kun

- opettajalla on pientä huolta oppilaasta, mutta epävarmuutta siitä, miten mennä eteenpäin.
- opettaja tarvitsee tukea erilaisten toimenpiteiden käyttämiseen ja kokeilemiseen.

Pedagoginen arvio tulee täyttää, kun

- oppilaalla on paljon yleisen tuen muotoja.
- oppilaan nykyiset tukitoimet eivät riitä.
- oppilaan tilanne vaatii suunnitelmallisempaa ja tavoitteellisempaa kirjaamista.
- oppilaalla on tarve käyttää opiskelussa opetuksen erityisiä painoalueita.

Pedagogisen arvion laadinta

- Oppilaan luokanopettaja/luokanvalvoja koordinoi pedagogisen arvion laadintaa yhteistyössä opettajan, jonka aineessa tuen tarve on ilmennyt, ja tarvittaessa erityisopettajan kanssa.
- Arvio käsitellään oppilashuollon ammattilaisten kanssa monialaisena yhteistyönä pedagogisen tuen ryhmässä silloin, kun on tarve siirtyä tehostettuun tukeen.
- Käsitelyssä on mukana oppilaan luokanopettaja/luokanvalvoja tai opettaja, jonka aineessa tuen tarve on ilmennyt.
- Pedagoginen arvio on oppilaan ja huoltajan nähtävissä Wilmassa.

28.7.3 Toimintatavat

- Tehostetun tuen alkaessa pidetään neuvottelu, jossa ovat mukana oppilas, huoltaja ja oppilaan opettamiseen osallistuvat opettajat ja muut tarvittavat ammattihenkilöt.
- Nevottelussa sovitaan oppimissuunnitelman laatimisen aikataulu, työnjako ja vastuut.
- Oppilaan tuen tarpeen vähentyessä luokanopettaja/luokanvalvoja ja opettaja, jonka aineessa tuen tarve on ilmennyt, keskustelee oppilaan ja huoltajan kanssa, jonka jälkeen laaditaan pedagoginen arvio.

28.7.4 Oppimissuunnitelma

- Oppimissuunnitelman laadinnasta vastaa oppilaan luokanopettaja tai opettaja, jonka aineessa tuen tarve on ilmennyt.
- Oppimissuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.
- Suunnitelma laaditaan kahden kuukauden kuluessa tehostetun tuen aloittamisesta tai lukuvuoden alkamisesta.
- Suunnitelma arvioidaan ja tarkistetaan kerran lukuvuoden aikana ja aina tarvittaessa.

28.7.5 Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Opettaja

- yksittäiset pedagogiset ratkaisut
- ohjaus- ja tukitoimet
- yhteistyö huoltajan kanssa
- tukitoimien kirjaaminen Wilman Tuki-välilehdelle.
- pedagogisen arvion laatiminen
- oppimissuunnitelman laatiminen yhteistyössä huoltajan kanssa

Rehtori ja/tai apulaisrehtori

- käytettävissä olevien tukimuotojen ja toimintamallien koordinoiminen, kohdentaminen ja tehokas käyttö
- koulussa käytettävien tukimuotojen ja toimintamallien seuraaminen, arviointi ja kehittäminen
- tehostetun tuen aloittaminen
- Yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa
- On vuorovaikutteista, avointa ja eri osapuolten näkemyksiä kunnioittavaa.
- Aloitetaan riittävän ajoissa ja huoltajalle annetaan mahdollisuus tutustua tuen järjestämiseen koulussa.
- Huoltaja saa tietoa oppilaan tuen tarpeen pedagogisista perusteista ja tulevista toimenpiteistä.
- Yhteisiin neuvotteluihin ja tapaamisiin osallistuminen.

28.7.6 Opiskelun erityiset painoalueet

- Käytetään vain yleisen oppimäärän aineissa
- Tavoitteena on auttaa oppilasta ottamaan haltuun opinnoissa etenemisen kannalta välttämättömät sisällöt (ydinsisällöt)
- Painoalueiden määrittely on oppilasta kyseisessä aineessa opettavan opettajan tehtävä
- Kuvataan mahdollisimman konkreettisesti oppimissuunnitelmassa.

28.8 Erityinen tuki

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

28.8.1 Käytettävissä olevia tukimuotoja

Yhteisiä tehostetun tuen kanssa

- eriyttäminen
- joustavat ryhmittelyt
- samanaikaisopetus

- tukiopetus
- kodin ja koulun yhteistyö
- ohjaus
- osa-aikainen erityisopetus
- monipuoliset ja joustavat arviointimenetelmät
- oppilashuollon tuki
- opiskelun erityiset painoalueet
- kerhotoiminta
- apuvälineet yms.
- tukitsemis- ja avustajapalvelut
- school coach -toiminta
- muut opetuspalvelut

Edellisten lisäksi:

- henkilökohtaisen oppimisen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)
- aamu- ja iltapäivätoiminta 1.-9. luokkalaisille
- oppimäärän yksilöllistäminen
- pidennetty oppivelvollisuus
- toiminta-alueittain opiskelu

28.8.2 Pedagoginen selvitys ja erityisen tuen päätös

- Oppilaan luokanopettaja/luokanvalvoja ja/tai erityisopettaja vastaa pedagogisen selvityksen laatimisesta. Vastuista sovitaan pedagogisen tuen ryhmässä.
- Oppilasta ja huoltajaa kuullaan selvityksen tekemisen yhteydessä.
- Selvitys tehdään oppilashuollon ammattilaisten kanssa monialaisena yhteistyönä.
- Käsittelyssä on mukana oppilaan luokanopettaja/luokanvalvoja, erityisopettaja ja/tai opettaja, jonka aineessa tuen tarve on ilmennyt.
- Pedagoginen selvitys on oppilaan ja huoltajan nähtävissä Wilmassa.
- Pedagogisen selvityksen pohjalta koulutusjohtaja tekee päätöksen erityisen tuen antamisesta tai sen päättymisestä.

28.8.3 Toimintatavat

- Erityisen tuen alkaessa järjestetään neuvottelu, jossa ovat mukana oppilas, huoltaja ja oppilaan opettamiseen osallistuvat opettajat ja muut tarvittavat ammattihenkilöt.
- Neuvottelussa sovitaan henkilökohtaisen oppimisen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laatimisen aikataulu, työnjako ja vastuut.
- Oppilaan tuen tarpeen vähentyessä oppilaan luokanopettaja/luokanvalvoja, erityisopettaja ja/tai opettaja, jonka aineessa tuen tarve on ilmennyt, keskustelee oppilaan ja huoltajan kanssa, jonka jälkeen laaditaan pedagoginen selvitys.

28.8.4 Henkilökohtainen oppimista koskeva suunnitelma

- Henkilökohtaisen oppimisen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadinnasta vastaa oppilaan luokanopettaja, erityisopettaja tai opettaja, jonka aineessa tuen tarve on ilmennyt. Yläkoulussa luokanvalvoja on mukana laadinnassa.

- HOJKS laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan sekä tarvittaessa muiden opettajien ja asiantuntijoiden kanssa.
- Oppiaineen opetuksesta vastaava opettaja laatii oman oppiaineen osalta HOJKS:n sisällöt.
- Suunnitelma laaditaan kahden kuukauden kuluessa erityisen tuen aloittamisesta tai lukuvuoden alkamisesta.
- Suunnitelma arvioidaan ja tarkistetaan kerran lukuvuoden aikana ja aina tarvittaessa.

28.8.5 Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Opettaja

- yksittäiset pedagogiset ratkaisut
- ohjaus- ja tukitoimet
- yhteistyö huoltajan kanssa
- tukitoimien kirjaaminen Wilman Tuki-välilehdelle
- pedagoginen selvitys yhteistyössä huoltajan kanssa
- henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) yhteistyössä huoltajan kanssa

Rehtori ja/tai apulaisrehtori

- käytettävissä olevien tukimuotojen ja toimintamallien koordinoiminen, kohdentaminen ja tehokas käyttö
- koulussa käytettävien tukimuotojen ja toimintamallien seuraaminen, arviointi ja kehittäminen

Erityisen tuen aluerehtori

- erityisen tuen aloittaminen, tarkistaminen tai päättyminen
- erityisen tuen oppilaiden opetusjärjestelyt

28.8.6 Yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa

- On vuorovaikutteista, avointa ja eri osapuolten näkemyksiä kunnioittavaa.
- Aloitetaan riittävän ajoissa ja huoltajalle annetaan mahdollisuus tutustua tuen järjestämiseen koulussa.
- Huoltajaa ja oppilasta kuullaan pedagogiseen selvitykseen liittyen.
- Huoltaja saa tietoa oppilaan tuen tarpeen pedagogisista perusteista ja tulevista toimenpiteistä.
- Yhteisiin neuvotteluihin ja tapaamisiin osallistuminen.

28.8.7 Opiskelun erityiset painoalueet

- Käytetään vain yleisen oppimäärän aineissa
- Tavoitteena on auttaa oppilasta ottamaan haltuun opinnoissa etenemisen kannalta välttämättömät sisällöt (ydinsisällöt)

- Painoalueiden määrittely on oppilasta kyseisessä aineessa opettavan opettajan tehtävä
- Kuvataan mahdollisimman konkreettisesti henkilökohtaisessa opetuksen järjestämisestä koskevassa suunnitelmassa.

28.8.8 Oppimäärän yksilöllistäminen

- Tehdään pedagoginen selvitys.
- Erityisen tuen aluerehtori päättää yksilöllistamisestä erityisen tuen päätöksessä.

Ennen yksilöllistämistä tarjotaan koulussa tukitoimia:

- opetuksen eriyttäminen
- tukiopetus, myös ennakoiva tukiopetus
- osa-aikaisen erityisopetuksen tuki
- oppimissuunnitelma/HOJKS: opiskelun erityiset painoalueet
- avustajapalveluiden käyttäminen
- erityisopettajan antama samanaikaisopetus
- pienryhmät
- monipuoliset opetusmenetelmät
- erilaisten oppimateriaalien käyttö
- opastusta erilaisten opiskelustrategioitten käytöstä
- tilapäiset eri tasoiset ryhmät

Lisäksi huomioitavaa ennen yksilöllistämistä:

- Tuki- ja erityisopetuksenkaan avulla oppilas ei saavuta arvosanaa 5.
- Kyseisessä oppiaineessa käytettyjen oppimisen erityisten painoalueiden tarjoama tuki ei ole riittävää.
- Opetusta on eriytetty jatkuvasti.
- Oppilaan koetta on eriytetty ja hänelle on annettu mahdollisuus monipuoliseen näyttöön.
- Jonkin oppiaineen osa-alueen osaaminen ei korvaa heikomman osa-alueen puutteita.
- Oppilaalla on erityisen tuen päätös.

28.8.9 Pidennetty oppivelvollisuus

Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset lapset. Päätös siirtymisestä pidennettyyn oppivelvollisuuteen ja samalla myös erityisen tuen piiriin tehdään esiopetuksessa. Päätöksen pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin siirtymisestä tekee erityisen tuen tehtävälurehtori.

[Esiopetuksen opetussuunnitelma](#)

28.9 Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

28.10 Tulkitsemis- ja avustajapalvelut

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Käytännön järjestäminen

- Tulkitsemis- ja avustajapalveluihin sekä muihin opetuspalveluihin ja erityisiin apuvälineisiin liittyvistä seikoista päättää erityisen tuen tehtäväläluerehtori erityisen tuen päätöksessä.
- Rehtori vastaa yleisen ja tehostetun tuen oppilaiden tulkitsemis- ja avustamispalveluiden ja apuvälineiden kohdentamisesta.
- Koulutusjohtaja tekee hallintopäätöksen mahdollisesta huoltajien anomuksesta esim. henkilökohtaiseen avustajatarpeeseen.
- Palveluiden ja apuvälineiden tarkempi käyttö kuvataan oppimissuunnitelmassa tai henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS).

29 Oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoolaisen oppilashuollon tavoitteena on turvallinen koulu, jossa oppilasta, huoltajaa ja kouluyhteisöä tuetaan kokonaisvaltaisesti. Ennaltaehkäisevän työotteen avulla lisätään hyvinvointia yhteisössä. Varhaisen puuttumisen toimintatavoilla tunnistetaan ja reagoidaan yksittäisiin tilanteisiin, jolloin tarjotaan oppilaan edun mukaista oppilashuoltoa. Oppilashuoltotyössä onkin keskeistä oppilaan edun ensisijaisuus. Yhtenevillä toimintatavoilla edistetään oppilaiden tasavertaisuutta ja turvataan oppilaan lähellä olevat oppilashuoltopalvelut.

Oppilashuoltoa toteutetaan porvoolaisissa kouluissa yhteistyönä oppilaan, huoltajien ja muiden oppilaan kanssa toimivien tahojen kesken. Oppilas elää erilaisten kasvuympäristöjen, kuten kodin, koulun, vapaa-ajan ja internetin, vaikutuspiirissä. Yhteistyö, jossa aito vuorovaikutus ja kohtaaminen ovat mahdollisia, on tärkeää. Oppilashuolto kuuluu koulun työntekijöille. Koulun tulee resursoida toimintaansa niin, että jokaisella opettajalla sekä henkilökuntaan kuuluvalla on tarvittaessa mahdollisuus osallistua oppilashuollon toteuttamiseen.

Porvoon oppilashuollon toimintatavoista tiedotetaan eri viestintäkanavien kautta. Porvoon kaupunki vastaa yleisten asioiden viestinnästä. Koulut, kuraattori- ja psykologipalvelut sekä kouluterveydenhuolto tiedottavat oman yksikkönsä asioista. Viestinnän välineitä ovat mm. kaupungin verkkosivut,

Wilma, sekä oppaat, esitteet ja tiedotteet. Huomiota kiinnitetään erityisesti koulupolun alussa olevien oppilaiden ja heidän huoltajien tiedottamiseen oppilashuollon asioista.

29.1 Oppilashuoltotyötä ohjaavat asiakirjat

Porvoon kaupungin oppilashuoltotyötä ohjaa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, josta vastaa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä (Hyvis). Suunnitelma sisältää kuntakohtaisen oppilas- ja opiskeluhuollon osuuden. Tässä kuntakohtaisessa opetussuunnitelman osassa kuvataan porvoolaisen oppilashuollon toimintaperiaatteita, joiden perusteella koulu laatii koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman.

29.2 Oppilashuoltoryhmät

Monialaista oppilashuoltotyötä Porvoossa ohjaa ja koordinoi kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä (Hyvis). Peruskouluissa kokoontuu kahdenlaisia monialaisia ryhmiä: koulujen yhteisölliseen hyvinvointiin keskittyviä oppilashuoltoryhmiä sekä yksilökohtaisia monialaisia asiantuntijaryhmiä.

29.3 Yhteisöllinen oppilashuolto

Yhteisöllisen oppilashuollon toteuttaminen on koulun oppilashuoltoryhmän tärkein tehtävä. Koulun yhteisöllisen oppilashuollon toiminta kuvataan koulukohtaisessa oppilashuoltosuunnitelmassa. Oppilashuoltoryhmä käsittelee hyvinvointiin liittyviä asioita yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla mm. osallisuus, yhteistyö, ilmapiiri, työrauha, kiusaaminen, syrjiminen ja terveys. Yhteisöllisessä oppilashuollossa pohditaan myös viihtyvyyttä edistäviä toimenpiteitä (esim. kouluympäristö, ruokailu- ja välituntikäytänteet, kerhotoiminta sekä aamu- ja iltapäivätoiminta).

Kouluissa käytetään erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja mielenterveyttä edistäviä menetelmiä (mm. Askeleittain, Hyvän mielen koulu, Friends, vertaissovittelu, tuki-, kummi- ja luottamusoppilas-toiminta). Koulut ovat sitoutuneet KiVa Koulu -toimintaan, ja muutamassa koulussa toimii tällä hetkellä school coach, joka omalta osaltaan edistää oppilaiden hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Liitteet

Kiusaamiseen puuttuminen

Huolta herättäviin poissaoloihin liittyvä toimintasuunnitelma

Porvoossa koulukohtaista oppilashuoltoryhmää johtaa koulun rehtori. Ryhmän muita jäseniä ovat terveydenhoitaja, psykologi ja/tai kuraattori sekä opettajakunnan jäsen/jäsenet. Ryhmään voi kuulua myös erityisopettaja(t), oppilaanohjaaja(t) sekä school coach. Koulun oppilashuoltoryhmän toiminnassa on mukana oppilaskunnan (esim. oppilaskunnan hallituksen edustaja) ja huoltajien edustus (esim. vanhempainyhdistyksen edustaja). Lisäksi ryhmän toimintaan voi osallistua myös muiden yhteistyökumppaneiden (esim. poliisi, 3. sektorin toimijat, nuorisopalvelut, maahanmuuttajapalvelut) edustajia. Ryhmän kokoonpano voi vaihdella koulun koon, oppilashuoltotarpeiden sekä käsiteltävien asioiden mukaan. Koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu vähintään kerran

lukukaudessa, ja sen kokouksista pidetään kirjaa hyvää hallintoa ja oikeusturvaa noudattaen. Kirjaamiseen käytetään Porvoon kaupungin muistiopohjaa, johon kirjataan läsnäolijat, aihe, vireille panija, sovitut toimenpiteet, vastuuhenkilöt sekä seuranta.

Liitteet

Oppimisen ja hyvinvoinnin kokouskäytänteet

Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän tehtäviin Porvoossa kuuluu:

- Oppilashuoltosuunnitelman valmistelu ja oppilashuollollinen työnjako koulussa.
- Koulun hyvinvointia tukevia rakenteiden ja toimintatapojen kehittäminen sekä eri toimijoiden toteuttaman yhteisöllisen työn koordinoiminen.
- Oppilaiden ja huoltajien osallisuudesta huolehtiminen: huoltajien, oppilaskunnan, tukioppilaiden yms. kuuleminen koulun hyvinvointityössä, osallistaminen koulun toimintaan sekä opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien ja järjestyssääntöjen valmisteluun.
- Oppilashuoltoa koskevan tiedon kokoaminen eri lähteistä: Kouluterveyskysely, Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen-kysely (TEAvisari), KiVa-koulukartoitus, Hyvinvointiprofiili, Huoltajakysely sekä Aluehallintoviraston työsuojelutarkastusten raportit jne.
- Koulun oppilashuollosta tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille.

29.4 Oppilashuoltopalvelut

Oppilashuoltopalveluja ovat kuraattori- ja psykologipalvelut sekä kouluterveyshuolto. Palveluiden toteuttamisesta perusopetuksessa vastaa suomenkielisten koulutuspalveluiden kuraattori- ja psykologipalvelut sekä Porvoon sosiaali- ja terveyskeskuksen ennaltaehkäisevän terveydenhuollon yksikkö.

Kuraattori on koulussa työskentelevä sosiaalialan asiantuntija. Kuraattorin puoleen voi kääntyä, kun herää huoli oppilaan hyvinvoinnista esimerkiksi elämänmuutoksista johtuen. Kuraattori tekee arvion oppilaan tuen tarpeesta ja järjestää hänelle riittävästi tukea ja ohjausta vaikeuksien poistamiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Kuraattori tukee oppilasta mm. yksilöllisin tukikeskusteluihin sekä ohjaa oppilasta ja hänen läheisiään tarvittaessa lisätuen piiriin.

Psykologi toimii psykologian alan asiantuntijana koulun toimintaympäristössä. Psykologi tukee oppilaan oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Psykologi tekee psykologisia arviointeja, lausuntoja sekä laatii lähetteitä kuntoutukseen tai jatkotutkimuksiin ja tarvittaessa tukee oppilasta yksilökohtaisin tukikeskusteluihin.

Kouluterveyshuollon palveluja ovat *terveydenhoitajan* ja *lääkärin* palvelut. Terveystenhoitaja on koulun terveyden edistämisen asiantuntija. Hän vastaa hoitotyön asiantuntijana kouluterveyshuollosta ja toimii lääkärin työparina.

29.4.1 Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia oppilashuoltopalveluita sekä yksittäiselle oppilaalle annettavaa monialaista oppilashuoltoa. Tavoitteena on oppilaan kokonaisvaltainen tukeminen.

Mikäli koulun työntekijä arvioi, että oppilas opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien vuoksi tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on hänen viipymättä otettava yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, oppilaalle on kerrottava yhteydenotosta ja annettava mahdollisuus keskustella yhteydenoton syistä opettajan kanssa. Asian laadusta riippuen koulun työntekijä voi ohjata oppilaan myös kouluterveydenhuollon palveluihin. Psykologit ja kuraattorit tekevät kirjaukset Aura-asiakastietojärjestelmään ja kouluterveyshuollon edustaja Effica-potilastietojärjestelmään.

Jos koulun työntekijä arvioi, että huoli on monisyinen tai vaikeasti hahmotettava, hän ottaa oppilaan ja/tai huoltajan kanssa puheeksi mahdollisuuden koota yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä. Monialainen asiantuntijaryhmä on oppilasta ja tarvittaessa hänen perhettään tukeva yhteistyöryhmä. Ryhmän kokoaa se työntekijä, jolla huoli herää. Yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa kutsutaan mukaan muita asiantuntijoita. Ryhmän kokoonpano sovitaan etukäteen esimerkiksi puhelimitse tai Wilman kautta. Ryhmässä pohditaan yhdessä tuen tarvetta, palvelujen järjestämistä sekä ratkaisuja ongelmiin sekä sovitaan päätöksistä. Ryhmän ensimmäisessä tapaamisessa kirjataan oppilashuoltokertomukseen oppilaan ja/tai huoltajan suostumus kaikkien ryhmän jäsenten mukana oloon. Ryhmä valitsee keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii asianmukaisista kirjauksista oppilashuoltokertomukseen.

Porvoon kaupungin oppilashuollon ohjausryhmä vastaa Porvoossa käytettävästä oppilashuoltokertomuslomakkeesta ja ohjeistuksesta kouluille oppilashuoltokertomuksen käyttöön. Oppilashuoltokertomukset muodostavat rekisterin, josta vastaa suomenkieliset koulutuspalvelut.

Liitteet

Pohja opiskeluhuoltokertomukseen

Monialainen asiantuntijaryhmä ja opiskeluhuoltokertomus

Oppilashuoltotyössä otetaan huomioon lapsen tai nuoren edun ensisijaisuus. Mikäli oppilas tai huoltaja kieltäytyy yksilökohtaisesta oppilashuollosta, tulee arvioida tulisiko asiassa tehdä lastensuojelulain (417/2007) mukainen lastensuojeluilmoitus.

Oppilaan hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä opettajat ja muut koulun työntekijät voivat myös konsultoida oppilashuollon työntekijöitä. Näin varmistetaan, että apua tarvitsevat oppilaat pääsevät halutessaan kuraattorin, psykologin ja kouluterveydenhuollon palveluihin, ja että opetushenkilökunta saa tukea omaan työhönsä.

Liitteet

Yksilökohtainen oppilashuolto ja kolmiportainen tuki perusopetuksessa

Mikäli oppilasta tukevassa yksilöllisessä asiantuntijaryhmässä tulee ilmi koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyviä asioita, jotka ovat välttämättömiä oppilaan opetuksen kolmiportaisen tuen, joustavan perusopetuksen tai sairaalaopetuksen järjestämisen kannalta, oppilashuollon työntekijät saavat kertoa niistä opetuksen järjestäjälle, jotta oppilaan tuki saadaan järjestettyä oppilasta hyödyttävällä tavalla.

Jos tehostetun tai erityisen tuen oppilaalla on meneillään myös oppilashuollollinen prosessi, on huolehdittava siitä, että oppilashuollon tukitoimia suunniteltaessa on riittävä tieto opetuksen tukitoimista ja päinvastoin. Tätä auttaa se, että useimmiten lapsen lähin opettaja on mukana kaikissa oppilaan palavereissa.

Oppilaalle, joka on erotettu määräajaksi tai jolta on evätty opetus jäljellä olevan oppitunnin tai työpäivä ajaksi, tulee opetuksen järjestäjän järjestää tarvittava oppilashuolto. (POL 36 §) Mikäli rehtori epäilee oppilaalta oikeuden osallistua opetukseen loppupäivän ajaksi, hän ilmoittaa asiasta huoltajalle ja sopii käytännön järjestelyistä. Asiasta ilmoitetaan aina myös koulun kuraattorille, joka ohjaa oppilaan/perheen tarvittavien oppilashuoltopalvelujen piiriin.

29.5 Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma

Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma ohjaa koulun oppilashuoltotyötä kokonaisuutena ja sen laatimisesta vastaa koulun oppilashuoltoryhmä. Suunnitelman laatimisessa käytetään suomenkielisten koulutuspalveluiden yhteistä pohjaa ja se liitetään osaksi koulun lukuvuosisuunnitelmaa.

Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma sisältää viisi osa-aluetta:

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut
2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat
3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen
4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajien kesken
5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Koulut laativat lukuvuosittain koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman.

29.5.1 Oppilashuollon seuranta ja arviointi

Opetuksen järjestäjänä suomenkieliset koulutuspalvelut seuraa kaikkien kaupungin ylläpitämien koulujen oppilashuoltosuunnitelmien sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden lukuvuosisuunnitelman toteutumista. Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu tai aina tarpeen mukaan. Suomenkieliset koulutuspalvelut vastaavat kaupungin yhteisten linjausten ja ohjeistuksien päivittämisestä, ja koulut vastaavat suunnitelman muiden osien tarkistamisesta.

Peruskouluissa oppilashuoltosuunnitelman seurannasta vastaa koulun rehtori. Koulujen toimintakertomuksissa kuvataan oppilashuoltosuunnitelman yhteisöllistä toteutumista, resurssien riittävyyttä ja toiminnan vaikuttavuutta. Nämä asiat käsitellään lukuvuoden lopuksi koulun oppilashuoltoryhmän arviointikokouksessa, jossa myös suunnitellaan seuraavan lukuvuoden

oppilashuoltotyötä. Suomenkielisten koulutuspalveluiden kuraattori- ja psykologipalvelut laativat toiminnastaan toimintakertomuksen koulutusjaoston hyväksyttäväksi.

Koulujen sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden toimintakertomuksista koulutusjohtajat välittävät keskeiset oppilashuollon tiedot lasten ja nuorten hyvinvointiryhmälle (Hyvis), joka vastaa kaupungin lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tarkistamisesta.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa suomenkielisten koulutuspalvelujen omavalvontaa. Suomenkieliset koulutuspalvelut vastaavat yhteistyössä Porvoon sosiaali- ja terveyskeskuksen ennaltaehkäisevän terveydenhuollon yksikön oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon omavalvonnan toteutumisesta.

30 Kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoossa on laadittu monikulttuurisuustaitojen kehittämissuunnitelma ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelma, joissa kuvataan yleiset linjaukset ja painopisteet kieleen ja kulttuuriin liittyvissä kysymyksissä.

Liitteet

Monikulttuurisuustaitojen kehittämissuunnitelma

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

31 Kaksikielisen opetuksen järjestäminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Ruotsinkielisen kielikyllyn tavoitteena Porvoossa on, että oppilaat saavuttavat toiminnallisen kirjallisen ja suullisen kielitaidon kielikylpykielessä samanaikaisesti, kun heidän ensikielensä kehittyy.

Porvoossa annetaan varhaista täydellistä kielikylpyopetusta. Kielikylpyopetus alkaa ensikieleltään suomenkielisillä lapsilla varhaiskasvatuksessa 4–5-vuotiaana. Esiopetuksen jälkeen kielikylpyopetus jatkuu koulussa. Opetuksessa noudatetaan kielikylvyn tuntijakoa. Opetus koulussa on ensin lähes kokonaan ruotsinkielistä. Äidinkiellellä opetettavien aineiden osuus kasvaa asteittain. Lukemaan ja kirjoittamaan oppiminen tapahtuu ruotsin kielellä. Kielikylpyopetuksessa pyritään varmistamaan, että oppilaat saavat peruskoulun aikana opetusta sekä suomeksi että ruotsiksi kaikissa oppiaineissa.

Kielikylvyssä tutustutaan myös toisen kielen mukanaan tuomaan kulttuuriin samalla kuin tietoisuus omasta kulttuurista kasvaa. Kielikylpykieli ei ole pelkkä tavoite vaan oppimisen väline. Siksi on tärkeää, että kieltä opetetaan samalla kun opiskellaan jonkin muun oppiaineen sisältöjä. Kielikylpyhenkilöstöllä on yksikielinen rooli opetusryhmässä. Lapsia ja nuoria kannustetaan kielikylpykielen käyttöön alusta lähtien ja heidän odotetaan käyttävän sitä kommunikoidessaan kielikylpyhenkilöstön ja muiden kielikylvyssä olevien lasten ja nuorten kanssa.

Kielikylpyopetuksessa Porvoossa käytetään vaihtelevia oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä, jotka antavat lapsille ja nuorille mahdollisuuden kuulla ja tuottaa itse kielikylpykieltä aktiivisesti, luontevasti ja monipuolisesti. Yksi osa opetusta on suomenruotsalaiseen kulttuuriin tutustuminen ja sen kokeminen.

Kodin ja varhaiskasvatuksen/koulun välinen yhteistyö korostuu kielikylpyopetuksessa, koska opetusta annetaan muulla kuin ensikielellä. Yksi tärkeä yhteistyön muoto on jatkuva ja suunnitelmallinen tiedottaminen koko kielikylpyopetuksen ajan. Kielikylpyhenkilöstö, Albert Edelfeltin koulu ja Näsin päiväkotitoimiva yhteistyössä kielikylvyn vanhempainyhdistyksen kanssa. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää, kehittää ja tukea kielikylpyä. Yhdistys pyrkii tavoittamaan kaikki kielikylvyssä mukana olevat perheet. Kielikylpytoiminnassa huoltajien sitoutumisella lapsensa koulunkäynnin tukemiseen on erityisen suuri merkitys.

Varhaiskasvatus ja koulu tekevät tiivistä yhteistyötä, mm. osallistuminen eri juhliin, koulukummitoiminta, säännölliset vierailut ja vanhempainillat. Esiopetuksen henkilöstö arvioi keväällä kouluun ilmoittautuneen lapsen ruotsin kielen taidon tason, ymmärtääkö lapsi esikoulun henkilöstön ohjeet ja tuottaako hän itse kieltä. Tämä käsitellään tiedonsiirtopalaverissa koulussa.

Monikielisyys näkyy koulun toimintakulttuurissa mm. valinnaiskursseilla, juhlissa, kielikylvyn tapahtumissa ja koulun sisäisessä tiedottamisessa.

31.1 Oppilaaksioton periaatteet

Kielikylpyyn valitaan lapsia, joiden ensikieli on muu kuin ruotsi.

Ensimmäiselle luokalle otetaan enintään 24 oppilasta seuraavin periaattein:

1. Lapsi on osallistunut kielikylpyyn jo esiopetuksessa.
2. Lapsi on ollut vastaavassa ruotsinkielisessä esiopetuksessa.

Jos ensimmäiselle luokalle ilmoittautuu enemmän kuin 24 lasta, käytetään edellisten kriteerien lisäksi seuraavia kriteereitä:

1. koulumatkan pituus
2. arvonta

Muilla luokilla noudatetaan Porvoon kaupungin oppilaaksi oton yleisiä periaatteita. Kielikylvyn oppilaaksi otosta päättää koulutusjohtaja. Lapsen diagnosoitu kielellinen vaikeus voi olla este kielikylpyopetukseen osallistumiseen. Tarvittaessa tehdään kouluvalmiustestit ennen 1. luokan oppilaaksiottopäätöstä.

Kielikylpyopetuksen tuntijako löytyy luvusta 5 Opetuksen mahdolliset painotukset.

Liitteet

Kielikylpyopetuksen opetuskokonaisuudet vuosiluokittain

Kielikylpyopetuksen sisällöt ja tavoitteet kielikylpykielessä ja äidinkielessä ja kirjallisuudessa luokilla 1–9

32 Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustopilliseen järjestelmään perustuva opetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Porvoon suomenkieliset koulutuspalvelut ei järjestä erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustopilliseen järjestelmään perustuvaa opetusta.

33 Valinnaisuus perusopetuksessa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

33.1 Yhteiset periaatteet Porvoossa

- Valinnaisten kielten opetusta tarjotaan koulutuspalveluiden yhteisen kieliohjelman mukaisesti.
- Muut valinnaiset aineet suunnitellaan koulukohtaisesti.
- Koulun valinnaisainetarjonta liitetään koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Valinnaisaineiden osalta tulee kuvata tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet.
- Kouluja rohkaistaan järjestämään 2 vuosiviikkotunnin laajuisia valinnaisia